

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Zdroje financování malých a středních podniků

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Vendula HRNČÍŘOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: Prof. Ing. Iva ŽIVĚLOVÁ, CSc.

Znojmo, 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Zdroje financování malých a středních podniků“ vypracovala samostatně pod vedením prof. Ing. Ivy Živělové, CSc. a uvedla v seznamu použité literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

Ve Znojmě dne 26. 4. 2013

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí své bakalářské práce prof. Ing. Ivě Živělové, CSc za obětavý přístup, odborné konzultace a cenné připomínky, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Vendula HRNČÍŘOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Zdroje financování malých a středních podniků
Název (v angličtině)	Sources of financing small and medium-sized enterprises

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Komparace možných zdrojů financování podnikatelských záměrů malých a středních firem z pohledu jejich výhod a nevýhod.

Postup práce:

1. Prostudování odborné literatury vztahující se k řešené problematice
2. Zpracování literární rešerše na základě poznatků z odborné literatury
3. Komparace možných forem financování z pohledu jejich výhod a nevýhod pro financování podnikatelských záměrů malých a středních firem
4. Návrh vhodných zdrojů financování podnikatelských záměrů malých a středních firem

Metody: Deskripce odborné literatury, analýza, syntéza, komparace.

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. KISLINGEROVÁ, E. a kolektiv. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.
2. SYNEK, M. a kolektiv. *Podniková ekonomika*. 4. přepracované a doplněné vyd. Praha: C.H. Beck, 2006. 473 s. ISBN 80-7179-892-4.
3. WAWROSZ, P. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-07208-106-3.
4. ČECHOVÁ, A. *Manažerské účetnictví*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. 182 s. ISBN 80-251-1124-5.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2013

Vendula Hrnčířová
Vendula HRNČÍŘOVÁ
student

Živělová
prof. Ing. Iva ŽIVĚLOVÁ, CSc.
vedoucí bakalářské práce

Milán Hrdý
doc. Ing. Milan HRDÝ, Ph.D.
garant studijního oboru

Kamil Fuchs
prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Předmětem bakalářské práce „Zdroje financování malých a středních podniků“ je identifikace a rozbor dostupných zdrojů financování pro malé a střední podniky v České republice. Úvodní část se zabývá teoretickým vymezením dané problematiky. Praktická část obsahuje podnikatelský plán fiktivního podniku. Jsou zde navrženy vhodné zdroje financování podnikatelského záměru. Dále jsou tyto zdroje financování porovnány z hlediska výhod a nevýhod.

Klíčová slova

Podnikání, malé a střední podniky, vlastní zdroje, cizí zdroje

Abstract

The subject of the bachelor thesis “Financial sources of small and medium enterprise” is identification and analysis of financial sources available for small and medium enterprise in the Czech Republic. The introductory part deals with theoretical specification of the issue. The practical part contains a business plan of a specific company. Here, the suitable sources for the business plan financing are recommended. Next, these sources are evaluated and compared from the point of their advantages and disadvantages.

Key words:

Small and medium enterprise, own sources, external sources

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Cíl a metodika práce	8
3	Teoretická část	9
3.1	Podnikání.....	9
3.2	Podnik	10
3.2.1	Členění podniků podle velikosti	10
3.2.2	Význam malých a středních podniků.....	13
3.3	Rozvaha.....	15
3.3.1	Základní klasifikace pasiv	17
3.3.2	Struktura pasiv	19
3.4	Zvláštní formy financování podniku.....	28
3.4.1	Financování firem pomocí leasingu.....	28
3.4.2	Faktoring.....	31
3.4.3	Forfaiting	32
3.4.4	Rizikový kapitál.....	33
3.4.5	Tichý společník.....	33
4	Praktická část	35
4.1	Základní ukazatele v oblasti nákladní dopravy	38
4.2	Přepravní výkony nákladní dopravy v České republice.....	39
4.3	Základní informace o podniku	43
4.4	Zdroje financování nákupu automobilu Mercedes-Benz	46
4.4.1	Nabídka leasingu od společnosti Mercedes-Benz	47
4.4.2	Nabídka od Komerční banky	49
4.5	Výhody a nevýhody úvěru a leasingu	53
4.6	Analýza financování prostřednictvím úvěru a leasingu	54
5	Závěr	63
6	Seznam použité literatury	64
7	Přílohy.....	69

1 Úvod

Malé a střední podniky mají nezastupitelnou roli v národní ekonomice. MSP tvoří více než 99 % firem v celé Evropské unii, které v tom kterém státě vyrábějí konkrétní statky a poskytují konkrétní služby. Podnik není izolován, ale je součástí svého okolí, kterým je ovlivňován, nebo které případně může sám ovlivnit. V současné době jeho okolí tvoří celá Evropská unie, kde je součástí jednotného trhu, což vede k tomu, že podnik je pod tlakem, rostou nároky na kvalitu výrobků, jejich technickou úroveň, podnik musí poskytovat svým zákazníkům mimořádnou péči.

Právě tyto podniky jsou schopny rychle reagovat na vývoj trhu a přizpůsobovat se změnám, jež je postihují.

I když jsou malé a střední podniky rovnocennými účastníky trhu, jsou oproti velkým podnikům znevýhodněny v možnostech získání cizích finančních zdrojů. Většinou jsou v očích subjektů poskytujících potřebné finanční zdroje viděny s větší rizikovostí a to z důvodu, že nemají tak velký vlastní kapitál, kterým by mohly ručit a kvůli své menší stabilitě. Neznamená to ovšem, že by jim finanční instituty byly méně ochotny poskytovat své služby.

Budování a vytváření prostředí a podmínek, ve kterém by malé a střední podniky mohly úspěšně fungovat je jednou z priorit vlády České republiky. Vzhledem k významu, který sektor malého a středního podnikání má a k jeho nezastupitelné úloze v rámci tržní ekonomiky, považuje vláda České republiky za nezbytné, aby malí a střední podnikatelé měli pro svoji činnost vhodné prostředí, které jim umožňuje rozvinout jejich schopnost přispívat k ekonomickému růstu a posilování sociální soudržnosti. Tuto úlohu by malí a střední podnikatelé měli sehrávat v národní ekonomice, ale v rostoucí míře i v rámci evropské či světové ekonomiky.

Přístup k financím a odpovídajícím zdrojům je jak pro začínající podnikatelské subjekty, tak pro rozvíjející se malé a střední podniky zásadním faktorem. V současné době existuje pro segment MSP velké množství alternativ a způsobů, jak potřebné finanční prostředky získat.

2 Cíl a metodika práce

Cílem této práce je komparace možných zdrojů financování podnikatelských záměrů malých a středních firem z pohledu jejich výhod a nevýhod.

Na základě deskripce odporné literatury je v teoretické části nejprve definováno podnikání a podnik včetně stručně charakterizovaných kritérií pro zařazení podniku mezi mikropodnik, malý, střední nebo velký podnik. Je popsán význam malých a středních podniků pro ekonomiku. Dále práce podrobněji popisuje majetkovou strukturu podniku. Zabývá se rozvahou a základním členěním pasiv na vlastní a cizí zdroje. Nejen k tomu, aby podnik mohl zahájit svou činnost, ale i k tomu, aby přežil, potřebuje finanční zdroje. Jelikož si podnik vždy nemusí vystačit s vlastním kapitálem, musí se rozhodnout pro další zdroje financování. Na způsob financování se váže i určité riziko. Právě proto jsou v této práci rozebrány standardní finanční produkty, které se objevují na finančním trhu, porovnány možné zdroje financování malých a středních podniků a posuzovány podle tří hledisek, a to z hlediska vlastnického, z hlediska původu finančních prostředků a z hlediska časového. Následuje podrobnější popis jednotlivých zdrojů financování. Z vlastního kapitálu je zmíněn základní kapitál, kapitálové fondy, fondy ze zisku, hospodářský výsledek minulých let a hospodářský výsledek běžného roku. Z cizích zdrojů jsou zmíněny rezervy, dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky, bankovní úvěry a jiné výpomoci. Zvláště jsou popsány odpisy. Uvedeny jsou také zvláštní formy financování, kde je zařazen leasing, faktoring, forfaiting, rizikový kapitál a vklad tichého společníka. Nechybí grafické znázornění vývoje vybraných nástrojů financování a porovnání nejběžnějších dluhových nástrojů financování.

Praktická část je zaměřena na možnosti financování podnikatelského záměru fiktivní firmy. V první části je stručně charakterizován sektor dopravy včetně SWOT analýzy přepravní dopravy. Následuje analýza trhu a konkurence v sektoru dopravy a grafické znázornění přepravních výkonů nákladní dopravy v České republice. Práce pokračuje uvedením základních informací o podniku, jeho strategii, cílech a možnostech financování nákupu automobilu. Jako možnosti financování je uvedena nabídka leasingu od společnosti Mercedes-Benz a nabídka bankovního úvěru od Komerční banky. Obě možnosti financování jsou posouzeny z hlediska výhod a nevýhod. Úvěr a leasing jsou metodou analýzy rozebrány s ohledem dopadu na daňové zatížení podniku a tím i na skutečné výdaje spojené s pořízením automobilu.

3 Teoretická část

3.1 Podnikání

Pojem podnikání je právně vymezen v § 2 obchodního zákoníku:

„Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.“¹

Dle Miloslava Synka a kolektivu (2010) je podnikání charakterizováno několika podstatnými rysy:

- „Základním motivem podnikání je snaha o zhodnocení vloženého kapitálu, což znamená v drtivé většině případů dosažení zisku jakožto přebytku výnosů nad náklady.
- Zisk se docílí uspokojováním potřeb zákazníků. V centru pozornosti podnikatele je zákazník s jeho zájmy, požadavky, potřebami, preferencemi atd.
- Potřeby zákazníků uspokojuje podnikatel svými výrobky a službami prostřednictvím trhu, což vede k tomu, že musí čelit riziku. Snahou podnikatele je sledovat takovou strategii a politiku, která by riziko snížila na přijatelnou úroveň. To, co se v daném případě považuje za ještě přijatelné riziko, závisí na konkrétních okolnostech, předmětu podnikání, dynamice okolního světa a v neposlední řadě i na osobním založení podnikatele. Jako obecná tendence se prosazuje snaha většiny podnikatelských subjektů o minimalizaci rizika.
- Pro jakékoli podnikání je charakteristické, že na jeho počátku vkládá podnikatel do svého podniku kapitál, a to vlastní nebo vypůjčený. Velikost tohoto kapitálu je značně diferencovaná a závisí jak na předmětu podnikání, tak i na jeho rozsahu. Majitel kiosku s občerstvením potřebuje menší kapitál než klenotník a ten zase menší než výrobce automobilů.“²

Podnikatel se snaží o zhodnocení kapitálu, který do podniku vložil, a to především kapitálu vlastního. Zhodnocení kapitálu znamená zvyšování hodnoty firmy.³

¹ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

² SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3., str. 3

³ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 3

3.2 Podnik

Firma existuje, pokud se osoba nebo skupina lidí rozhodne vyrábět výrobek nebo výrobky, přetvářením vstupů na výstupy. Některé firmy produkují zboží, jiné produkují služby. Některé jsou velké, některé jsou malé, a některé z nich jsou něco mezi. Ale všechny firmy existují proto, aby přeměnily prostředky na věci, které lidé chtějí.⁴

V § 5 obchodního zákoníku je podnik definován takto:

„Podnikem se rozumí soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit.“⁵

Podnik je plánovaně organizovaná hospodářská jednotka, v níž se zhotovují a prodávají věcné statky a služby a to pomocí kombinace výrobních faktorů. Podnik je hospodářskou jednotkou výrobního hospodářství a tím se odlišuje od domácností, které jsou subjekty konzumního hospodářství.⁶

3.2.1 Členění podniků podle velikosti

Jednou z možností členění podniků je podle velikosti. Podle velikosti lze podniky členit na velké, střední a malé. K vyjádření velikosti si můžeme zvolit různá kritéria, např. počet zaměstnanců, výši majetku, velikost ročního obrátu nebo zisk.⁷

Všechny lze vesměs považovat za subjektivní a rozdělování podniků na velké, střední a malé má v dnešní době pouze symbolický význam.

⁴ CASE, Karl E; FAIR, Ray C. *Principles of microeconomics*. 3rd ed. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall, 1994. 603p. ISBN 0-13-727033-X., p. 75

⁵ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

⁶ WÖHE, Günter; KISLINGEROVÁ, Eva. *Úvod do podnikového hospodářství*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 928 s. ISBN 978-80-7179-897-2., str. 41

⁷ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 81

Velmi významné a všeobecně nejuznávanější je členění podle Evropské unie. V této práci se vychází ze zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. Tento zákon stanovuje, že rozdělení na malé, střední a velké podniky se řídí předpisem Evropských společenství.⁸

Nejprve v roce 1996 Evropská komise přijala návrh, v němž byla stanovena první společná definice malých a středních podniků. Tato definice byla v EU velice uplatňována. Dne 6. 5. 2003 byly přijaty nové návrhy na změny, které by měly zohlednit ekonomický vývoj od roku 1996.⁹

Po rozsáhlých diskusích mezi Komisí, členskými státy, odborníky a podniky vešla tato nová definice v platnost dne 1. 1. 2005.

Základní kritéria členění podniků:

- počet zaměstnanců;
- roční obrát;
- bilanční suma roční rozvahy;
- nezávislost.

Tyto kritéria umožňují určit podnikům, zda jsou mikropodnikem, malým, středním nebo velkým podnikem. Je nutno dodat, že zatímco dodržování počtu zaměstnanců je povinné, ekvivalenty ročního obrátu a bilanční sumy stojí na stejné úrovni a podnik může splnit pouze jeden z nich.¹⁰ Kritéria pro vymezení podniků podle velikosti jsou uvedena v tabulce č. 1.

⁸ Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů

⁹ EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nová definice malých a středních podniků-uživatelská příručka a vzor prohlášení.* [online]. [cit 2012-08-10].<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_cs.pdf>.

¹⁰ SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3., str. 373

Tabulka č. 1 Kritéria pro vymezení podniků podle velikosti

KATEGORIE PODNIKU	POČET ZAMĚSTNANCŮ	ROČNÍ OBRAT	ROČNÍ BILANČNÍ SUMA
mikropodnik	< 10	< 2 mil. €	< 2 mil. €
malý	< 50	< 10 mil. €	< 10 mil. €
střední	< 250	< 50 mil. €	< 43 mi. €
velký	> 250	>50 mil. €	> 43 mi. €

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol., 2010. *Podniková ekonomika*, str. 373

Jak je možno vidět v tabulce č 1:

Mikropodniky jsou vymezeny jako podniky, které zaměstnávají méně než 10 zaměstnanců a jejichž roční obrat nebo bilanční suma nepřesahuje 2 mil. €.

Malé podniky jsou vymezeny jako podniky, které zaměstnávají méně než 50 zaměstnanců, jejichž roční obrat nebo bilanční suma nepřesahuje 10 mil. €.

Střední podniky jsou vymezeny jako podniky, které zaměstnávají méně než 250 zaměstnanců, jejichž roční obrat nepřesahuje 50 mil. €, nebo jejichž roční bilanční suma nepřesahuje 43 mil. €.

Podniky, které mají více než 250 zaměstnanců, roční obrat vyšší než 50 mil. €, případně aktiva vyšší než 43 mil. €, jsou řazeny do kategorie velké podniky.

Pro přesnost a srozumitelnost budou dále jednotlivá kritéria podrobněji popsána:

Počet zaměstnanců je nevylučitelným a rozhodujícím kritériem pro zjištění, do které kategorie podnik patří. Zahrnují se sem jednak osoby pracující v podniku na plný pracovní úvazek, částečný pracovní úvazek a také sezónní pracovníci.

Roční obrat se zjistí výpočtem příjmů, které podnik obdržel během daného roku z prodeje a ze služeb po odečtení vyplacených slev. Avšak obrat by neměl zahrnovat DPH a ostatní nepřímé daně.

Bilanční suma roční rozvahy je součet všech aktiv podniku, resp. celková hodnota majetku.¹¹

„Údaje se vztahují k poslednímu uzavřenému účetnímu období. Hodnota obratu a aktiv se přepočítává dle kurzu Evropské centrální banky ke konci roku, předcházejícímu roku podání žádosti o podporu.“¹²

3.2.2 Význam malých a středních podniků

Malé a střední podniky (MSP) jsou nepostradatelnou součástí každé vyspělé ekonomiky. Ve struktuře všech firem tvoří drtivou většinu. V Evropě operuje 19 milionů malých a středních firem, které představují 99,8 % všech firem v Evropské unii.¹³

Jak v Evropské unii, tak v České republice zaměstnávají více než 74 milionů lidí. Nejenže sektor malého a středního podnikání hraje významnou úlohu při vytváření nových pracovních příležitostí, ale také všeobecně působí jako faktor sociální stability, ekonomického a sociálního vývoje.¹⁴

V tabulce č. 2 jsou uvedeny silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti malých a středních podniků v České republice.

¹¹ EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nová definice malých a středních podniků-uživatelská příručka a vzor prohlášení.* [online]. [cit 2012-08-10]. <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_cs.pdf>.

¹² VEBER, Jaromír; SRPOVÁ, Jitka a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 320 s. ISBN 978-80-247-2409-6., str. 19

¹³ VOJÍK, Vladimír. *Specifika podnikání malých a středních podniků v tuzemsku a zahraničí*. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-534-2., str. 35

¹⁴ PLHOŇOVÁ, Věra. *Základy podnikání malých a středních firem*. 1. vyd. Znojmo : Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo. spol. s r. o., 2011. 122 s. ISBN 978-80-87314-17-3., str. 15-16

Tabulka č. 2 SWOT analýza malých a středních podniků v České republice

Silné stránky	Slabé stránky
▪ Pružnost reakce na vývoj na trhu, znalost lokálních trhů či potřeby zákazníků; ▪ Přizpůsobivost pracovní síly; ▪ Vysoká motivace k výkonu u vlastníků firem; ▪ Kvalitní produkty; ▪ Inovační potenciál; ▪ Vytváření pracovních míst.	▪ Nedostatečná kapitálová vybavenost, zejména malých a drobných podnikatelů a samostatně podnikajících fyzických osob; ▪ Slabý důraz na marketing z důvodů omezených financí; ▪ Omezené finanční prostředky na technické vybavení podniků; ▪ Ochrana práv duševního vlastnictví; ▪ Převaha výroby s malou přidanou hodnotou; ▪ Nedostatečný důraz na rozvoj lidských zdrojů (další profesní vzdělávání); ▪ Nedostatečná spolupráce mezi MSP.
Příležitosti	Hrozby
▪ Rozvoj obchodu - expanze na zahraniční trhy; ▪ Široká nabídka dotačních programů pro MSP; ▪ Rozvoj výzkumu a vývoje ve prospěch MSP; ▪ Spolupráce MSP a výzkumných institucí; ▪ Zvýšení podílu MSP na veřejných zakázkách.	▪ Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v technických oborech; ▪ Vysoká konkurence; ▪ Administrativní zátěž podnikání; ▪ Legislativní omezení; ▪ Technické a technologické zaostávání podniků.

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol., 2010. *Podniková ekonomika*, str. 374-375

3.3 Rozvaha

„Základní funkcí účetnictví je poskytovat všem svým uživatelům spolehlivé informace o tom, jak je daný podnik ekonomicky zdatný. Od účetnictví se požaduje, aby poskytovalo informace o finanční situaci podniku a o jeho výsledku hospodaření (zisku či ztrátě) za dané časové období, o tom, jak jsou vedoucí pracovníci podniku úspěšní ve finančním řízení podniku, zda zajišťují jeho dlouhodobou stabilitu, dosahují přiměřené výnosnosti vložených prostředků a zda jsou schopni hradit dluhy podniku.“¹⁵

Finanční situace podniku je zobrazena v dokumentu, který je znám pod pojmem účetní výkaz. Jedním z účetních výkazů, která nás v této práci zajímá, je rozvaha.

Rozvaha v peněžním vyjádření eviduje na straně jedné aktiva, tj. konkrétní podobu majetku podnikatele, a na straně druhé pasiva, tedy zdroje financování tohoto majetku.¹⁶

Rozvaha obsahuje důležité informace o majetku a závazcích a z nich vyplývajících ukazatelích, jako jsou zadluženost, likvidita, také je možné zjistit míru opotřebení dlouhodobého majetku vyjádřenou ve finančních hodnotách apod. Důležitý je přehled o stavu pohledávek pro včasné zachycení neplacících obchodních partnerů, ale také o stavu závazků pro včasné rozpoznání zvyšování zadluženosti.¹⁷

Při porovnání dvou rozvah za dva po sobě jdoucí roky (období) je možné zjistit, jak se finanční situace vyvíjí, a učinit potřebná dlouhodobá i krátkodobá opatření k efektivnímu rozvoji podniku.¹⁸

¹⁵ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 1

¹⁶ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 14

¹⁷ ČECHOVÁ, Alena. *Manažerské účetnictví*. 2. aktualizované vyd. Brno : Computer Press, a. s., 2011. 194 s. ISBN 978-80-251-2831-2., str. 16

¹⁸ SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3., str. 129

V obrázku č. 1 jsou uvedeny základní položky, které rozvaha obsahuje.

Obrázek č. 1 Rozvaha

A	ROZVAHA	P
STÁLÁ AKTIVA		VLASTNÍ KAPITÁL
dlouhodobý nehmotný majetek		základní kapitál
dlouhodobý hmotný majetek		kapitálové fondy
dlouhodobý finanční majetek		fondy ze zisku
		hospodářský výsledek
OBĚŽNÁ AKTIVA		
zásoby		CIZÍ ZDROJE
dlouhodobé pohledávky		rezervy
krátkodobé pohledávky		dlouhodobé závazky
finanční majetek		krátkodobé závazky
		bankovní úvěry a výpomoci
OSTATNÍ AKTIVA		
přechodná aktiva		OSTATNÍ PASIVA
dohadné účty aktivní		přechodná pasiva
		dohadné účty pasivní

Pramen: KALOUDA František, 2009. *Finanční řízení podniku*, str. 17

Aby mohl být tento obraz podnikateli poskytnut, je povinen ke dni zahájení své obchodní činnosti a ke každému následnému rozvahovému dni (např. k 31. 1., 31. 12.) vytvořit soupis majetku, čímž zaznamená jednotlivé stavy majetku (strana aktiv) a jednotlivé stavy dluhů (strana pasiv).¹⁹

Tato práce se zabývá především pravou stranou rozvahy (strana pasiv).

¹⁹ WÖHE, Günter; KISLINGEROVÁ, Eva. *Úvod do podnikového hospodářství*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 928 s. ISBN 978-80-7179-897-2., str. 685

3.3.1 Základní klasifikace pasiv

„Základní klasifikace pasiv spočívá v členění na:

- vlastní zdroje
- cizí zdroje.

Dělení vychází z kritéria vlastnictví, tj. zda jsou zdroje ve vlastnictví daného podnikatelského subjektu nebo zda jsou pořízeny na dluh a musí být dříve nebo později splaceny.²⁰

Vloží-li kapitál do podniku sám podnikatel (zakladatel) nebo skupina podnikatelů, hovoří se o vlastním kapitálu. Vloží-li kapitál do podniku věřitel (např. banka), hovoří se o cizím (úvěrovém, dluhovém) kapitálu. Toto členění kapitálových zdrojů platí jak při založení podniku, tak při zvětšování majetku podniku i pro financování jeho běžných potřeb.²¹

Přestože pasiva jsou finančním zdrojem podniku, dle Hrdého a Klabečka (2002):

„Toto není úplně přesné, protože v pasivech rozvahy nejsou vůbec zachyceny některé finanční zdroje, např. finanční leasing nebo odpisy a může existovat financování podniku i přeměnami majetku při zachování stávající struktury pasiv.“²²

Finanční zdroje podniku lze dělit nejen z hlediska vlastnického, ale dále je lze dělit podle dalších dvou hledisek:

- 1) z hlediska původu prostředků, odkud plynou
 - vnitřní (interní) – zdrojem kapitálu je podniková hospodářská činnost, jejímž výsledkem je zisk, resp. odpisy, rezervní fondy;
 - vnější (externí) – kapitál přichází z vnějšku, jako např. akcie, obligace, bankovní úvěry, dodavatelské úvěry, směnky;

²⁰ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 14

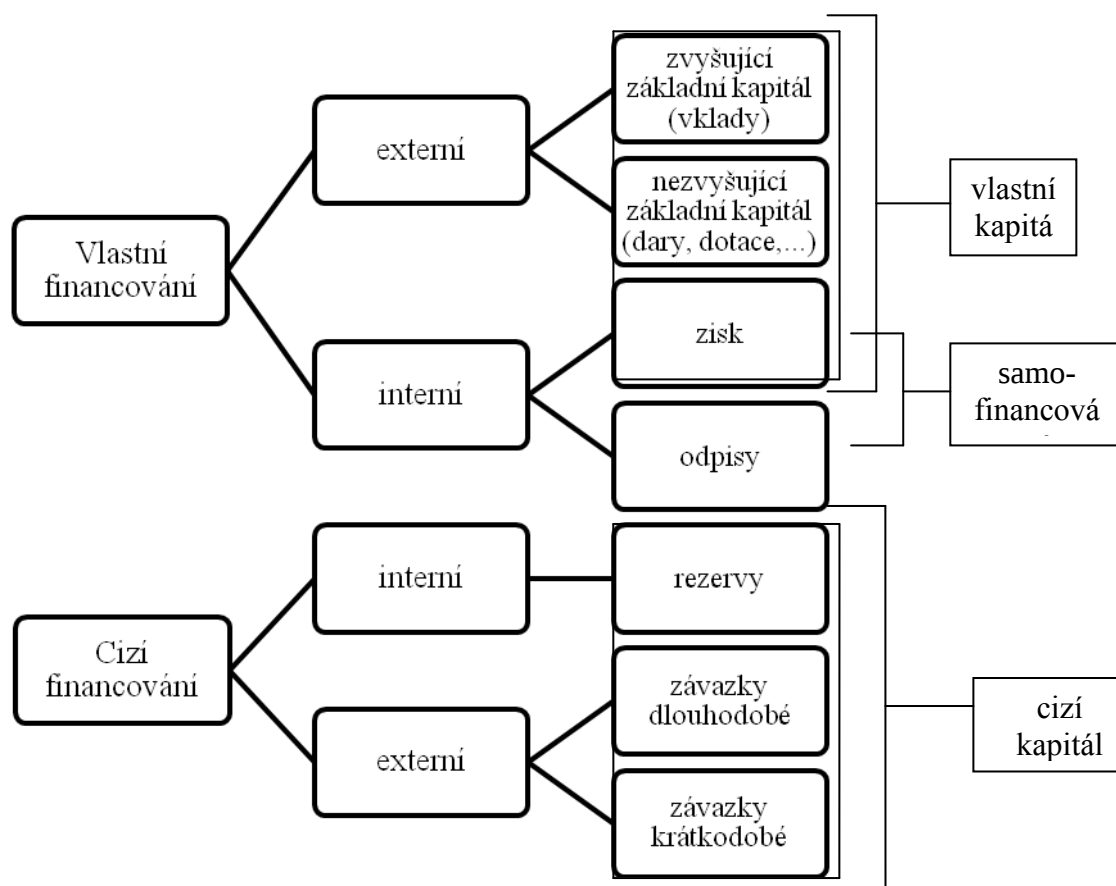
²¹ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 122

²² HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 40

- 2) z hlediska časového
- krátkodobé (se splatností do 1 roku);
 - dlouhodobé (se splatností nad 1 rok).

Vždy je důležité posuzovat každý finanční zdroj ze všech tří základních hledisek, tj. finanční zdroj podniku je vlastní nebo cizí, vnitřní nebo vnější, dlouhodobý nebo krátkodobý.²³ Struktura zdrojů financování je zobrazena v obrázku č. 2.

Obrázek č. 2 Struktura financování podniku

Pramen: KOVANICOVÁ Dana, 2005. *ABECEDA účetních znalostí pro každého*, str. 312

²³ HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 41

Eva Kislingerová a kolektiv (2007) doporučují následující hierarchii při volbě kapitálu:

- „vnitřní zdroje vlastní (samofinancování s využitím vytvořeného zisku);
- vnitřní zdroje cizí (využívání starých pasiv);
- vnější zdroje cizí (nové úvěry);
- vnější zdroje vlastní (emise nových akcií).“²⁴

3.3.2 Struktura pasiv

V následující části této práce jsou jednotlivé složky pasiv podrobněji popsány:

1. „Vlastní kapitál

- a) základní kapitál
- b) kapitálové fondy
- c) fondy ze zisku – např. zákonný rezervní fond
- d) hospodářský výsledek minulých let (zisk nebo ztráta)
- e) hospodářský výsledek běžného roku

2. Cizí zdroje

- a) Rezervy
- b) Dlouhodobé závazky
- c) Krátkodobé závazky

(někdy se zvlášť vyčleňují bankovní úvěry a jiné výpomoci).“²⁵

V další části práce budou jednotlivé položky podrobněji popsány:

²⁴ KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0., str. 371

²⁵ HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 35

3.3.2.1 Vlastní kapitál

Základní kapitál

Základní kapitál tvoří peněžité i nepeněžité vklady všech společníků do společnosti. Vložit do společnosti vklady jsou povinni společníci společnosti s ručením omezeným (s. r. o.), akciové společnosti (a. s.) a komanditisté v komanditní společnosti (k. s.).²⁶

V § 59 obchodního zákoníku je vklad společníka definován jako souhrn peněžních prostředků nebo jiných peněží ocenitelných hodnot, které se společník zavazuje vložit do společnosti za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti.²⁷

Vkladem mohou být jednak peníze, ale i jiné prostředky. Při vložení peněz společníkem do společnosti se podle výše vložené peněžité částky stanoví podíl na čistém obchodním jmění společnosti.

Jak bylo řečeno výše, vkladem nemusí být pouze peníze, ale jiná peněží ocenitelná hodnota, která může být společností hospodářsky využita ve vztahu k předmětu podnikání. Jako příklad si lze představit nemovitost, auto, stroje, ale i nehmotný majetek v podobě pohledávky, či know-how. Hodnota nepeněžitého vkladu vložena do společnosti s ručením omezeným a do akciové společnosti musí být stanovena na základě posudku zpracovaného znalcem.²⁸

Kapitálové fondy

Kapitálové fondy jsou zdroje, které podnik získal jinak než jako výsledek své hospodářské činnosti. Jejich původ je externí (podnik je získal z vnějšku). Do této skupiny patří především dodatečné kapitálové vklady (peněžní i nepeněžní) vlastníků nezvyšující základní kapitál, emisní ážio, přijaté dary a dotace.²⁹

²⁶ HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 36

²⁷ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

²⁸ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 14

²⁹ HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 36

Fondy ze zisku

Fondy ze zisku se tvoří z dosaženého, realizovaného zisku. Vytvářejí se buď ze zákona, nebo je jejich tvorba předepsána stanovami společnosti. Podle toho se rozeznávají zákonné nebo statutární (dobrovolné) fondy. Zákonné rezervní fondy vytvářejí povinně kapitálové obchodní společnosti (akciová společnost a společnost s ručením omezeným). Tento rezervní fond mohou použít pouze ke krytí ztrát společnosti nebo k opatření, jimiž se má překonat nepříznivý průběh hospodaření. Na rozdíl od zákonných rezervních fondů, tvorba statutárních a ostatních fondů vyplývá (podle právní formy podnikání) ze společenských smluv, stanov, rozhodnutí valné hromady či rozhodnutí představenstva.³⁰

Hospodářský výsledek minulých let

Mohou nastat dvě situace, které vyjadřují dva účty: Nerozdělený zisk minulých let a neuhrazená ztráta minulých let. V případě zisku se jedná o výsledek, který nebyl rozdělen na určité účely. V případě ztráty jde o výsledek, který nebyl uhrazen.³¹

Hospodářský výsledek běžného roku

Hospodářský výsledek běžného roku obvykle podléhá schvalovacímu řízení (hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení), který se dále rozděluje. Část tohoto výsledku se může rozdělit i mimo podnik (ve formě dividend a podílů na zisku).³²

³⁰ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 327

³¹ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 328

³² KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 328

3.3.2.2 Cizí zdroje

Rezervy

„Rezervy slouží k úhradě budoucích nákladů nebo jiných nepředvídatelných událostí. Rezervy představují zadržené částky z dosud nevykázaného zisku, čímž snižují výši disponibilního zisku, která je za dané účetní období vykázána.“³³

Jejich úkolem je pokrýt budoucí výdaje, které dle očekávání nastanou (např. kurzové ztráty, opravy budov a zařízení, nedobytné pohledávky). Výše peněžní částky budoucích výdajů (budoucí ztráty, respektive rizika) není dopředu známá, případně ani období, v němž bude výdaj uskutečněn.³⁴

Zákon ukládá:

„Rezervy se nesmějí vytvářet na výdaje na pořízení hmotného a nehmotného majetku. Avšak je možné si vytvořit rezervu na opravu dlouhodobého hmotného majetku.“³⁵

Dlouhodobé závazky

Dlouhodobé závazky zahrnují dluhy z obchodního i neobchodního styku. Rozhodujícím hlediskem pro zařazení závazku mezi krátkodobé nebo dlouhodobé je časový interval jednoho roku, tzn. jako dlouhodobé jsou evidovány ty závazky, u nichž doba splatnosti při jejich vzniku je delší než jeden rok. Jsou určeny převážně k financování těch složek aktiv, které mají delší dobu použitelnosti (rozšíření podniku, pořízení strojního vybavení apod.). Jedná se například o dlouhodobé bankovní úvěry (např. hypotekární úvěry), vydané dlouhodobé dluhopisy, dlouhodobé směnky k úhradě, dlouhodobé přijaté zálohy).³⁶

³³ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 170-171

³⁴ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 171

³⁵ Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

³⁶ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 329-333

Krátkodobé závazky

Krátkodobé závazky zahrnují závazky podniku, které jsou splatné během jednoho roku. Jejich úkolem je financovat běžný provoz podniku. Jako příklady lze uvést krátkodobé bankovní úvěry, závazky z obchodních styků, tj. zejména krátkodobé závazky vůči dodavatelům, přijaté krátkodobé zálohy od odběratelů, půjčky, částky dosud nevyplacených mezd a závazky plynoucí ze směnek, prostřednictvím nichž má být placeno.³⁷

Bankovní úvěry a jiné výpomoci

Úvěr lze obecně charakterizovat jako návratný peněžní vztah, při němž věřitel poskytuje dlužníkovi peněžní prostředky k dočasnému užívání a dlužník se zavazuje ke splacení těchto peněžních prostředků v době předem stanovené.³⁸

Při půjčení peněz od banky formou úvěrů je banka v roli věřitele, podnik v roli dlužníka.

Bankovní úvěry lze dělit na krátkodobé a dlouhodobé. Hlavní roli zde opět hraje hledisko faktoru času.³⁹

Krátkodobé bankovní úvěry

Krátkodobé bankovní úvěry jsou nejčastějším externím zdrojem financování od banky. Ve smlouvě o úvěru je dohodnuta částka, kterou si dlužník půjčuje, doba splatnosti nebo termíny splátek a úroková sazba spolu se způsobem výpočtu úrokových plateb. Banka obvykle vyžaduje nějakou formu zajištění pro případ neplacení a další smluvní závazky dlužníka.

Banky nabízejí tzv. úvěrové rámce. Jedná se o rámcovou úvěrovou smlouvu pro krátkodobá čerpání (do 1 roku). Úvěrové rámce jsou uzavírány většinou na delší dobu než 1 rok, což je obecně považováno za hranici krátkodobého úvěru, avšak jednotlivé tzv. tranše (suma peněz zaokrouhlená na desetimiliony) jsou čerpány na období 1 roku.

³⁷ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 124

³⁸ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 174

³⁹ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 271

Tyto úvěrové rámce jsou většinou nabízeny větším podnikům, které si půjčují relativně vysoké sumy a jejichž úvěrové hodnocení je velmi dobré. Společnost může v libovolný okamžik čerpat tranši se zvolenou splatností.

Úvěry malým a středním podnikům lze většinou čerpat pouze jednorázově v plné výši.

S úvěry jsou spojeny i finanční náklady. V případě rámcových úvěrových smluv je stanovena úroková sazba (vyjádření úroku v % z půjčené částky), k níž je připočítána úroková marže. Úrokové marže zohledňují režii banky, zisk a rizikovou prémii. Čím důvěryhodnější bude klient, tím menší riziko s ním banka bude spojovat a tím větší bude konkurence bank pro jeho financování. Dále si banky účtují nejrozličnější poplatky. Například poplatky za uzavření smlouvy a výdaje spojené se službami právníků a konzultantů.⁴⁰

Dlouhodobý bankovní úvěr

Již z názvu vyplývá, že jeho konečná splatnost bude delší než jeden rok, záleží na charakteru použití úvěru a na jeho zajištění. Nejčastěji se však bude jednat o dobu 3 až 7 let. Splácení probíhá v pravidelných splátkách (čtvrtletní, pololetní, roční).

„Výše splátky (anuity) se vyjádří následovně:

$$a = D \cdot \frac{i}{1 - v^n},$$

kde

$$v = \frac{1}{1 + i}$$

a je anuita,

D je výše úvěru,

i je roční úroková sazba,

v je diskontní faktor,

n je doba splatnosti úvěru v letech.“⁴¹

⁴⁰ KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0., str. 543-545

⁴¹ RADOVÁ, Jarmila; DVOŘÁK, Petr; MÁLEK, Jiří. *Finanční matematika pro každého*. 7. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 296 s. ISBN 978-80-247-3291-6., str. 130

Čerpání probíhá jednorázově nebo průběžně v souladu s výdaji spojenými s investicí. Úročení bývá fixní nebo pohyblivé a úrok je opět stanoven úrokovou sazbou. Jednání o zajištění bývá složitější, v úvahu připadají zejména nemovitosti nebo jiná dlouhodobá aktiva, u kterých je předpoklad, že si udrží svou hodnotu. Protože má banka více práce s přípravou smlouvy a s hodnocením úvěrového rizika klienta, účtuje si větší poplatek za uzavření smlouvy.⁴²

„Podnik si může krátkodobě opatřit peníze i tím, že přijme krátkodobé finanční výpomoci (půjčky) od jiných osob než od banky, a to na základě smlouvy s věřitelem nebo na přijatou půjčku vystaví věřiteli cenný papír, např. hypoteční zástavní list. Ten obsahuje výslovné potvrzení emitenta, že má pro daný závazek krytí vlastní nemovitostí nebo obdobně jištěným aktivem.“⁴³

V normálních podmínkách málokterý podnikatel pracuje bez cizího kapitálu. Důvodů pro jeho použití je několik:

- podnikatel nemá dostatečný vlastní kapitál nezbytný k založení podniku;
- podnikatel přechodně nedisponuje potřebným kapitálem v době, kdy jej potřebuje (např. nákup strojů, surovin);
- použitím cizího kapitálu nevznikají jeho poskytovateli žádná práva v přímém řízení podniku;
- cizí kapitál je většinou levnější než kapitál vlastní.

⁴² KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0., str. 547

⁴³ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 275

Proti většímu použití cizího kapitálu však stojí tyto skutečnosti:

- cizí kapitál zvyšuje zadluženost podniku a tím snižuje jeho finanční stabilitu;
- každý další dluh je dražší a je obtížnější jej získat, neboť potencionální věřitelé se obávají o svůj kapitál;
- vysoký podíl cizího kapitálu omezuje jednání managementu, které musí být přizpůsobeno věřitelům.⁴⁴

Jak bylo zmíněno výše, existují i jiné finanční zdroje. Do vlastních zdrojů mohou být také zařazeny odpisy.

Odpisy

Dlouhodobý majetek se užíváním fyzicky i morálně opotřebovává. Toto v penězích vyjádřené opotřebení snižuje ocenění dlouhodobého majetku a zároveň vstupuje do nákladů účetního období a to ve formě odpisů. Pojetí odpisů rozlišuje účetní a daňové odpisy.⁴⁵

Účetní odpisy

Účetní odpisy jsou upraveny zákonem o účetnictví. Mají odpovídat reálnému opotřebení majetku, a proto si podnik sám sestaví způsob jejich výpočtu. Je třeba zdůraznit, že:

odpisování se týká výhradně dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku; z účetního odepisování jsou z dlouhodobého majetku vyloučeny pozemky, umělecká díla a sbírky (jedná se o majetek, který i přes případné užívání má trvalou hodnotu).

Podnik si sestaví odpisový plán a sám si určí odpisování. Způsob odepisování nesmí být během doby odepisování měněn. Výpočet účetních odpisů může být založen na různých přístupech, jež v této práci jsou shrnuty do těchto základních metod:

⁴⁴ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 124

⁴⁵ SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3., str. 142-143

- Metody vycházející z hlediska času (odpisy časové)

Tyto metody se dále člení na:

lineární, rovnoměrné (každý rok se do nákladů zahrne stejná výše odpisů),
zrychlené (umožňují odepsat majetek rychleji než lineární odpisy).⁴⁶

- Metody založené na výkonu (odpisy výkonové)

„Odhaduje se množství výkonů, které lze při užívání odpisovaného majetku vyrobit či provést.“⁴⁷

Daňové odpisy

„Daňové odpisy naopak vyjadřují potřeby pro stanovení základu daně z příjmů. Bez ohledu na zvolený způsob odepisování v účetnictví, si stát prostřednictvím zákona o daních z příjmů, na základě předepsaných způsobů odepisování a také odpisových sazeb, určuje, jakou maximální výši odpisů si může podnik stanovit jako náklad na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Zákon o daních z příjmů v paragrafech §26-33 stanoví odpisové skupiny a dobu odepisování pro jednotlivé druhy hmotného majetku, koeficienty pro jednotlivé způsoby odepisování a jednotlivé metody odepisování.“⁴⁸

Zákon ukládá podniku zařadit nabytý dlouhodobý hmotný majetek do jedné ze šesti odpisových skupin. Pro každou odpisovou skupinu stanoví zákon minimální dobu odepisování. Třídění dlouhodobého majetku do odpisových skupin je zobrazeno v tabulce č. 3.

⁴⁶ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 238-240

⁴⁷ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 238-240

⁴⁸ HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 49

Tabulka č. 3 Zatřídění hmotného majetku do odpisových skupin

Odpisová skupina	Doba odpisování (roky)
1	3
2	5
3	10
4	20
5	30
6	50

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů Daňových zákonů 2012

3.4 Zvláštní formy financování podniku

3.4.1 Financování firem pomocí leasingu

Dle Hrdého a Klabečka (2002) je možné leasing definovat jako:

„Pronájem konkrétního majetku pronajímatele za sjednané nájemné nájemci, který ho používá podle předem stanovených podmínek dohodnutých v leasingové smlouvě.“⁴⁹

Leasing se musí označit za zvláštní formu financování, protože nespočívá v získání nových financí, ale v získání potřebného výrobního nebo jiného zařízení firmou, aniž by firma musela v okamžiku získání zařízení zaplatit plnou cenu tohoto zařízení. Firma se stává nájemcem daného zařízení a platí nájemné vlastníkově. Nájemné je formou splátky kupní ceny.⁵⁰

⁴⁹ HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 86

⁵⁰ WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3., str. 242

„Hlavní výhodou je, že:

- nedochází k jednorázovému velkému výdaji hotovosti;
- šetří ztráty ze zastarávání majetku;
- přenáší na nájemce daňové úlevy;
- šetří peníze oproti úvěru, protože zatímco splátky úvěru nelze zahrnout do nákladů a snížit jimi daňový základ, leasingové platby jako pronájem jsou platbou za služby, tedy daňově uznatelným nákladem.

Nevýhoda spočívá zejména v tom, že celkově je leasing dražší než jednorázové pořízení stálého aktiva, protože leasingové splátky nezahrnují pouze cenu pronajímaného majetku, ale také zisk leasingové společnosti.⁵¹

Leasing členíme na:

- a) operativní nebo též provozní
- b) finanční.⁵²

Operativní leasing má charakter tradiční nájemní smlouvy ve smyslu zákona. Představuje krátkodobý pronájem, kde pronajímatel poskytne předmět leasingu nájemci na dobu určitou. Doba leasingu je obvykle kratší než doba životnosti zařízení a platby za leasing většinou nepokryjí cenu předmětu leasingu. Pronajímatel nese zodpovědnost za finanční i technickou stránku předmětu. Po skončení nájmu zůstává předmět ve vlastnictví pronajímateli (leasingové společnosti).⁵³

Smlouva o finančním leasingu se vyznačuje tím, že je obvykle nevypověditelná. Finanční leasing představuje ze strany nájemce dlouhodobý závazek, který se splácí leasingovými splátkami. Na rozdíl od operativního leasingu je u finančního leasingu riziko zcela na straně nájemce, zejména také nebezpečí zastarání technickým pokrokem.

⁵¹ KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0., str. 303-304

⁵² HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X., str. 87

⁵³ KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0., str. 304

Doba pronájmu se blíží době životnosti zařízení, po skončení nájmu přechází předmět do vlastnictví nájemce za symbolickou cenu.⁵⁴

Mezi podnikateli stále převládá financování finančním leasingem. Leasing je jedním ze základních zdrojů financování malých a středních podniků v EU. U financování nad tři roky je leasing pro SME, které představují více než 99 % ekonomických subjektů v EU, hlavním finančním zdrojem vedle vlastních zdrojů.⁵⁵

Může se zdát, že firmy raději využívají výše zmíněný finanční leasing. Ale není tomu tak. Jak se lze dočíst v periodické publikaci *Moderní řízení*, v podnikatelské sféře se začíná stále více prosazovat operativní leasing. Jeho podstata spočívá v tom, že si zákazník pronajímá vůz jen na určitou dobu, obvykle na tři nebo čtyři roky (platí pouze tak dlouho, jak potřebuje). Navíc během leasingu může využívat celou řadu služeb souvisejících s provozem vozu.

Operativní leasing je v České republice na silném vzestupu. V roce 2005 činil podíl operativního leasingu na celkovém leasingu movitých věcí 12 %, loni to už bylo téměř 35 % a během letošního prvního pololetí se tento podíl zvýšil až na 45 %. Vzestup operativního leasingu je dán přirozenou snahou podnikatelů nacházet efektivnější řešení svého provozu a paradoxně mu pomohla finanční krize, která firmy donutila více přemýšlet o svých výdajích. Zatímco dříve operativní leasing využívaly hlavně velké společnosti s desítkami i stovkami vozidel, v poslední době roste zájem i ze strany středních a malých podniků.⁵⁶

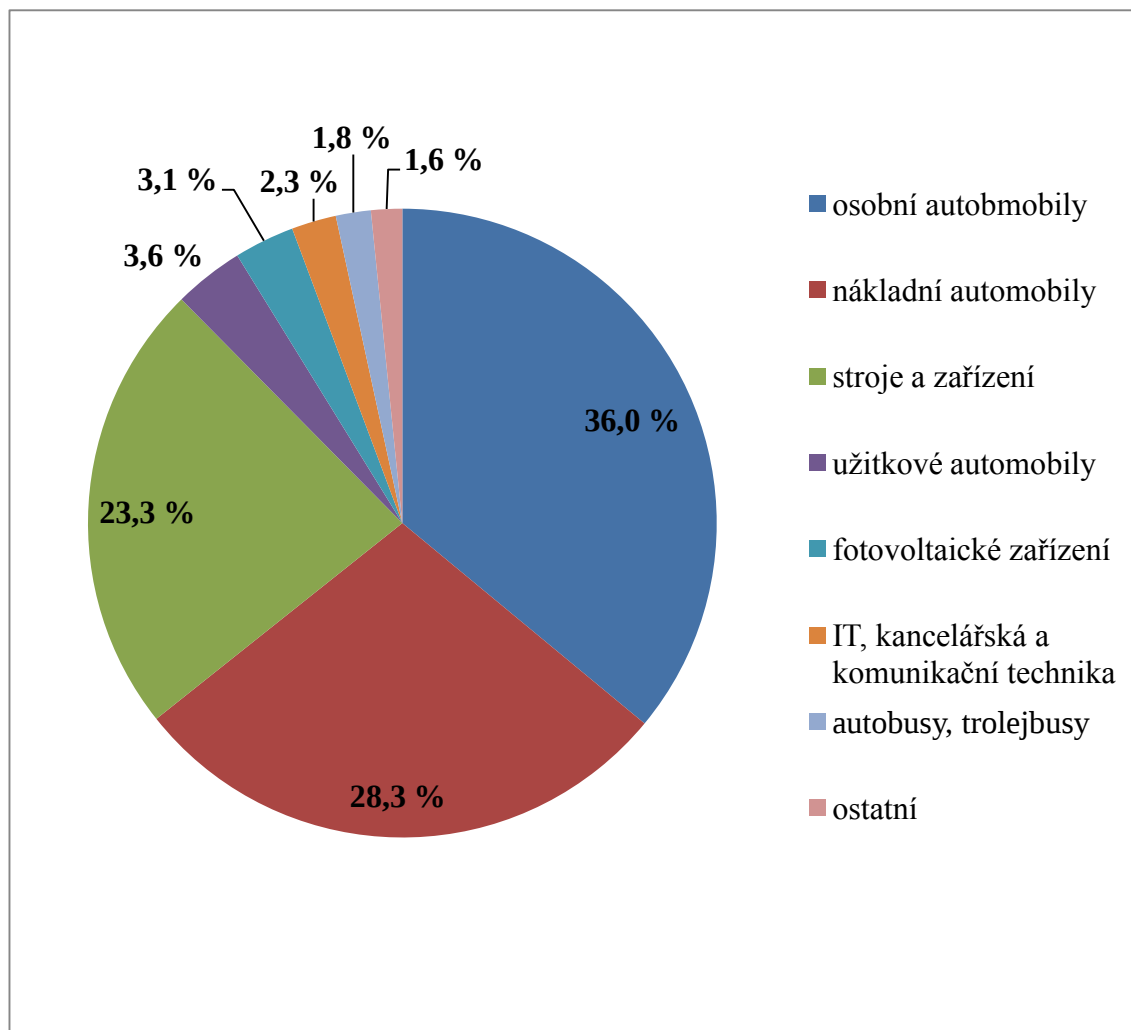
Zaměření leasingu movitých předmětů v České republice podle komodit je možno vidět v grafu č. 1.

⁵⁴ KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0., str. 304

⁵⁵ TAPŠÍKOVÁ, Jiřina. *Nebankovní trh opěr rostl. Top finance*, 2012, roč. 5, č. 13, s 3-42., str. 34

⁵⁶ *Roste zájem o operativní leasing. Moderní řízení*, 2012, roč. 47, č. 9, s 2-12., str. 12

Graf č. 1 Zaměření leasingu movitých předmětů v České republice v 1. pololetí 2012 podle komodit

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů *Roste zájem o operativní leasing. Moderní řízení*, 2012, str. 12

3.4.2 Faktoring

Novou formou financování je faktoring, tj. smluvně sjednaný průběžný odkup (se srážkou) krátkodobých nezajištěných pohledávek dodavatele zboží faktorem (faktorskou firmou), který nese riziko jejich nedobytnosti a stává se tak institucí financující podnik, který své pohledávky odprodal.⁵⁷

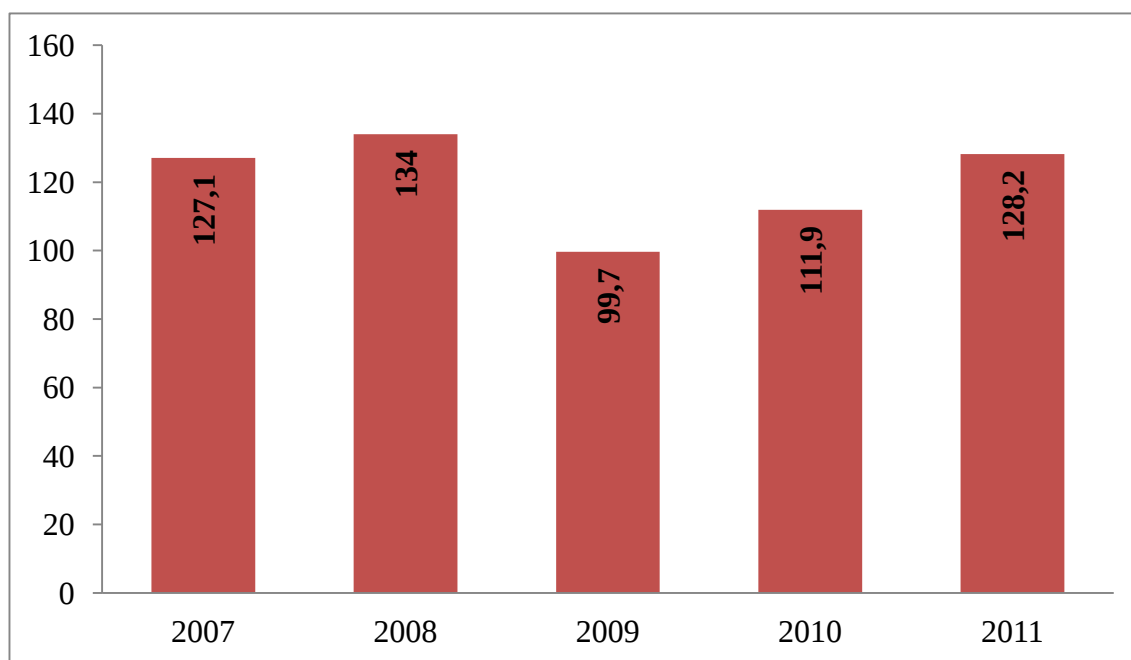
⁵⁷ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 235

Druhy faktoringu:

- bezregresní – faktoringová společnost přebírá riziko nezaplacení pohledávky z důvodu platební nevůle odběratele;
- regresní – faktoringová společnost nepřebírá riziko spojené s platební nevůlí dlužníka, toto riziko zůstává na klientovi (dodavateli).⁵⁸

Graf č. 2 zobrazuje vývoj faktoringových obchodů v letech 2007-2011.

Graf č. 2 Vývoj faktoringových obchodů v letech 2007-2011 (v mld. Kč)

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů *Top finance*, 2012, str. 39

3.4.3 Forfaiting

Forfaiting je odkup střednědobých a dlouhodobých zajištěných exportních pohledávek, které klientovi vznikají jako vývozci v důsledku vývozu na úvěr. Banka-forfaitér při odkupu vyplácí ihned klientovi částku pohledávky sníženou o diskont (úrok), přičemž přebírá i riziko případného nezaplacení pohledávky.⁵⁹

⁵⁸ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 322

⁵⁹ SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7., str. 322

3.4.4 Rizikový kapitál

Význam rizikového kapitálu vzrostl v posledních letech a je zvláště spojen s rozvojem malých a středních podniků. Investice má tendenci pomoci rozvíjet a je často spojována s vysoce rizikovými odvětvími, jako je informační technologie. Aby rizikově kapitálová společnost získala finanční prostředky, musí investorům nabídnout zajímavý projekt. Investor se stává menšinovým podílníkem na firmě. Investiční období trvá většinou 3 a více let.⁶⁰

3.4.5 Tichý společník

V případě tichého společníka se jedná o uzavření smlouvy o tichém společníkovi, kdy se tento společník zavazuje poskytnout podnikateli určitý vklad a podílet se jím na jeho podnikání. Tichý společník má z titulu svého vkladu právní postavení věřitele. Podnikatel se zavazuje k placení části zisku vyplývající z podílu tichého společníka na výsledku podnikání. Předmětem vkladu tichého společníka může být peněžní částka, určitá věc, právo nebo majetková hodnota využitelná k podnikání. Smlouva o tichém společníkovi tedy nezakládá vznik obchodní společnosti, ale pouze závazkový vztah mezi tichým společníkem a podnikatelem.⁶¹

V tabulce č. 4 jsou porovnány nejpoužívanější dluhové nástroje. Čím více teček, tím lepší hodnocení v daném kritériu dluhový nástroj má.

⁶⁰ HARRIS, Neil. *European business*. 2nd ed. Houndmills : Macmillan, 1999. 348 p. ISBN 0-333-75407-7., p. 203

⁶¹ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1., str. 333

Tabulka č. 4 Porovnání nejběžnějších dluhových nástrojů financování

Finanční instrumenty	Úrok	Poplatky	Splatnost
Krátkodobý úvěr	• • • •	• • • •	• • •
Dlouhodobý úvěr	• • • •	• • •	• • • • •
Leasing	• •	• • • •	• • • •
Faktoring a forfaiting	• • •	• • •	• • •
Dodavatelský úvěr	•	• • • • •	• • •

Pramen: KISLINGEROVÁ Eva a kol., 2007. *Manažerské finance*, str. 552

Nejvíce teček má nízký úrok, nízké poplatky a dlouhá splatnost. Co se týče nízkého úroku, nejlépe na tom je krátkodobý a dlouhodobý úvěr, za nimi následuje faktoring a forfaiting. Na to se vážou i nízké poplatky u těchto nástrojů financování. Se splatností je na tom nejlépe dlouhodobý úvěr.

4 Praktická část

V této části bakalářské práce je uveden příklad fiktivní firmy, která poskytuje autodopravní služby a jejíž potřebou je získání nového zařízení. Jedná se koupi nového nákladního automobilu. Firma se rozhoduje, zda pořídit nový nákladní automobil pomocí finančního leasingu nebo bankovního úvěru. Oba způsoby financování budou propočítány a následně vyhodnoceny dle výhodnosti.

Sektor dopravy je jedním z nejdůležitějších v evropské ekonomice. Umožňuje přemístění zboží i osob. Bez zařízení a služeb dopravy by se suroviny, produkty ani lidé nemohli dostat tam, kde je jich zapotřebí a průmyslová výroba, obchod a globalizace by se zastavily. Silniční nákladní doprava je sektor, v němž působí nejvíce malých a středních podniků. Doprava je životně důležitá pro společnost i ekonomiku. Má zásadní význam na hospodářský růst a vytváření pracovních míst. Kvalita dopravních služeb má velký vliv na kvalitu lidského života. Průměrná domácnost vynakládá 13,2 % svého rozpočtu na dopravní služby a produkty. Objem nákladní dopravy neustále roste. Budoucí předpoklady jsou takové, že do roku 2030 by se měl objem nákladní dopravy zvýšit o 40 % oproti stavu v roce 2005 a do roku 2050 by to mělo být o 80 % více. Samozřejmě vývoj bude značně závislý na výkonnosti a výkyvech ekonomiky České republiky, bez účinných opatření a významných změn v hospodářství nelze očekávat oslabení pozice nákladní silniční dopravy v nákladní dopravě v České republice. Tato skutečnost bude zřejmě nejvíce komplikovat další pokles zátěží životního prostředí z dopravy.

V tabulce č. 5 jsou uvedeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby přepravní dopravy.

Tabulka č. 5 SWOT analýza přepravní dopravy

Silné stránky	Slabé stránky
▪ Existence řady společností zabývajících se nákladní silniční dopravou vytváří konkurenční ceny; ▪ Flexibilita doručovací služby; ▪ Schopnost rychlé reakce, dopravu po silnici lze často realizovat v tentýž den; ▪ Poptávka; ▪ Silniční doprava zaznamenávala v posledních 20 letech stabilní růst.	▪ Negativní externí dopad hluku, emisí; ▪ Dopravní zácpy na silnicích; ▪ Vysoký objem paliva; ▪ Nízký potenciál inovací; ▪ Standardní průměrná úroveň dovedností zaměstnanců, řidiči jsou stále kvalifikovanější, ale nákladní doprava jako celek je stále sektor s nízkou kvalifikací.
Příležitosti	Hrozby
▪ Velmi dobré vyhlídky na trhu; ▪ Silniční doprava zůstane v následujících 10 letech rychle rostoucím trhem; ▪ Rozšíření outsourcingu; ▪ Rozšíření využívání internetu jako prodejního kanálu a silniční nákladní doprava nutná pro distribuci produktů; ▪ Rozšiřující se trh, integrace nových členských států a východoevropských zemí.	▪ Rostoucí ceny ropy; ▪ Možné zavedení CO₂ (oxid uhličitý) zdanění v Evropě; ▪ Nedostatek kvalifikovaných a zkušených řidičů; ▪ Stále větší dopravní zácpy budou omezovat efektivitu silniční nákladní dopravy; ▪ Ceny mýtného budou zvyšovat náklady; ▪ Velká konkurence; ▪ Náhled veřejnosti na silniční dopravu jako na „špinavou“.

Pramen: Vlastní zpracování

Jednou z hrozeb je velká konkurence, která vytváří tlak na neustálé snižování cen, přitom náklady neustále rostou. Příčinou snižování cen v autodopravě byl vstup České republiky do Evropské unie. Než Česká republika vstoupila do Evropské unie, jezdilo se do Evropy na povolení, což některým firmám nebylo umožněno. Po vstupu do Evropské unie zesílila i konkurence zahraničních dopravců. Ale vstup do Evropské unie nepřinesl autodopravcům jen negativa, naopak se rozšířily možnosti a zároveň skončilo dlouhé čekání na hraničních přechodech, které také mělo někdy za následek ztrátu zákazníka.

S ohledem na hospodářskou situaci a globální trendy musí velké i malé společnosti v dopravním oboru řešit následující situace:

- převis nabídky nad poptávkou,
- flexibilitu a efektivitu odběratelsko-dodavatelského řetězce,
- otázky likvidity, financování a možnosti refinancování podnikání a projektů,
- důsledné plánování a řízení cash-flow, optimalizaci pracovního kapitálu,
- využití stávajících kapacit (skladových a přepravních) při poklesu objemu zakázek,
- optimalizaci nákladů a procesů společnosti,
- využití a optimalizaci lidských zdrojů a disponibilních pracovních sil,
- zvyšující se nároky na opatření vedoucí k šetrnějšímu přístupu a ochraně životního prostředí (např. alternativní zdroje nebo limity emisí).

Co se týče příležitostí, je v současné době jednou z největších příležitostí outsourcing. Outsourcing je vhodným nástrojem pro podniky, které se chtějí soustředit na svůj hlavní předmět podnikání, ve kterém mají nejvíce zkušeností a jsou nejvíce kreativní. V souvisejících službách nemají dostatečné znalosti či kapacity a je tudíž ekonomicky výhodnější ponechat jejich zajištění někomu jinému.

4.1 Základní ukazatelé v oblasti nákladní dopravy

Kvantifikace požadavků přepravců na přemístění zboží a materiálu (tj. v nákladní dopravě) používá těchto ukazatelů:

- Objem přepravy (v tunách), který charakterizuje velikost požadavku staticky, bez ohledu na vzdálenost, na kterou má být zásilka přepravena.
- Přepravní výkon (v tunových kilometrech) je dynamickým ukazatelem přepravních požadavků, protože je součinem hmotnosti zásilky (objemu přepravy celkem) a vzdálenosti, na kterou byla zásilka přepravena. Vzdálenost může být buď skutečná (provozní), po které byla zásilka přepravena nebo tarifní, která je stanovena předpisem a nepřihlíží se ke skutečné vzdálenosti, na kterou byla zásilka přepravena. Slouží k výpočtu ceny za přepravu.
- Přepravní vzdálenost, tj. vzdálenost, na kterou byla konkrétní zásilka přepravena (v kilometrech), respektive průměrná přepravní vzdálenost, která udává, na jakou vzdálenost byla přepravena jedna tuna zboží. Rozlišuje se na provozní a tarifní (někdy také přepravní).
- Využití (vytížení) vozidla, tj. skutečná hmotnost zásilky, která je naložena na jedno vozidlo (v tunách/vozidlo).⁶²

V dopravě jsou velmi vysoké vstupy, které neustále rostou. Dalším nejsledovanějším ukazatelem jsou ceny pohonných hmot, neboť jsou poptávané drtivou většinou ekonomických subjektů, ať už se jedná o subjekty z podnikatelské sféry či domácnosti. Ceny pohonných hmot se odvíjí od ceny ropy a od míry daňového zatížení. Cena ropy je značně nestabilní a reaguje na mnoho podnětů, jako jsou například válečné konflikty, přírodní katastrofy či výpadky ropných vrtů. V současné době je na pohonné hmoty uvalena daň spotřební a daň z přidané hodnoty.

⁶² *Sledování hospodárnosti osobní a nákladní dopravy v příspěvkových organizacích* [online]. [cit 2013-01-11]. <[http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8171v10825-sledovani-hospodarnosti-osobni-a-nakladni-dopravy-v-prispe/?search_query=\\$issue=34I51](http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8171v10825-sledovani-hospodarnosti-osobni-a-nakladni-dopravy-v-prispe/?search_query=$issue=34I51)> .

V tabulce č. 6 je vypočtena částka, která plyne do rozpočtu státu po zaplacení spotřebitele u čerpací stanice. Výpočet je orientován pouze na naftu a to z důvodu malého prodeje dodávkových automobilů jezdících na benzín.

Spotřební daň pro motorovou naftu je v současnosti stanovena na 10 950 Kč/1000 l. Daň z přidané hodnoty činí 21 %. DPH vypočteno na základě koeficientu pro výpočet DPH.

Tabulka č. 6 Průměrná cena nafty

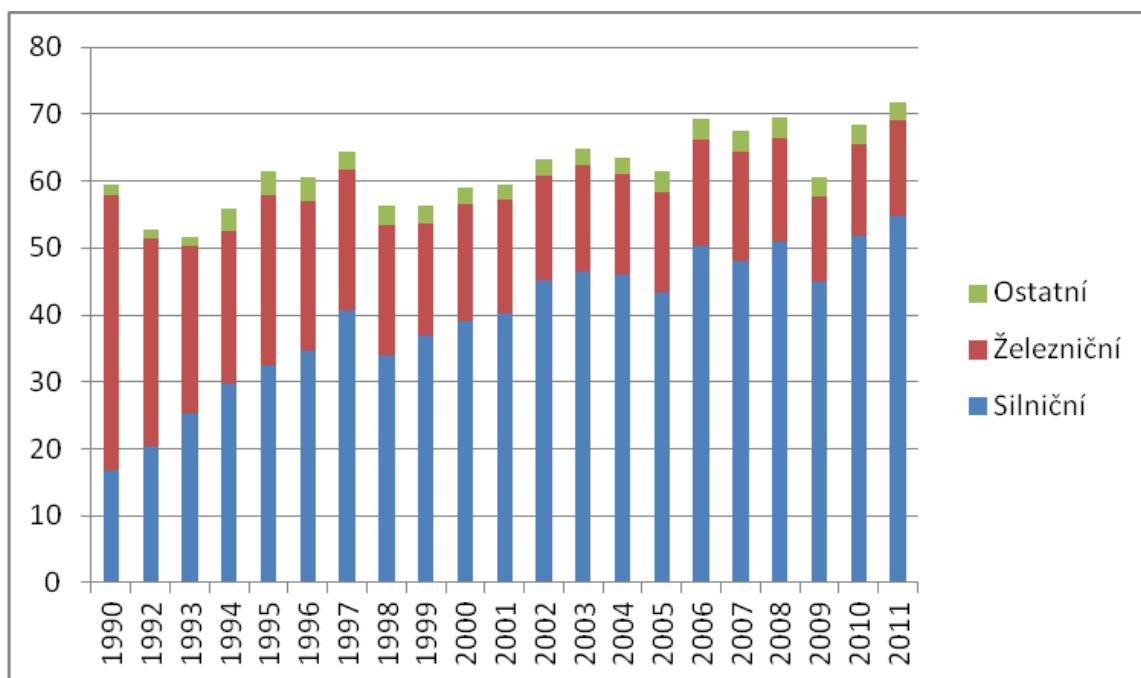
Ukazatel	Kč
Průměrná cena za 1 l	35,70
Spotřební daň za 1 l	10,95
DPH za 1 litr	6,19
Celkové zdanění	17,14

Pramen: Vlastní zpracování

4.2 Přepravní výkony nákladní dopravy v České republice

Jak lze vidět v grafu č. 3, nákladní doprava v České republice výrazně roste. V roce 2011 se celkové přepravní výkony zvýšily o 5,2 % na cca 72 mld. tkm, což je nejvyšší výkon nákladní dopravy v České republice od roku 1990. Dlouhodobý vývoj celkových výkonů nákladní dopravy nemá zřetelný trend a kolísá v návaznosti na výkyvy ekonomiky České republiky. Přepravní výkon nákladní silniční dopravy se v roce 2011 zvýšil o 5,8 % na 54,8 mld. tkm, železniční doprava narostla o cca 3,1 % na 14,3 mld. tkm.

Graf č. 3 Přepravní výkony nákladní dopravy dle jednotlivých druhů nákladní dopravy v České republice (v mld. tkm)

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů VÝVOJ A SKLADBA OSOBNÍ A NÁKLADNÍ DOPRAVY [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1587>

Graf č. 3 je sestaven na základě dat, která jsou uvedena v tabulkách č. 7 a č. 8. V tabulce č. 7 je možno vidět informace od roku 1990 až do roku 2011. Jedná se o přepravní výkony nákladní dopravy dle jednotlivých druhů nákladní dopravy v České republice. Údaje jsou vyjádřeny v jednotkách dopravního výkonu (přeprava nákladu o hmotnosti 1 tuny na vzdálenost 1 kilometru). Jak je možno vidět, největší část zaujímá silniční doprava, poté železniční a ostatní, kam patří především letecká doprava a vodní doprava. V tabulce č. 8 je zobrazen od roku 1990 do roku 2011 podíl (v %) jednotlivých druhů nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech nákladní dopravy.

Tabulka č. 7 Přepravní výkony nákladní dopravy dle jednotlivých druhů nákladní dopravy v České republice (v mld. tkm)

Rok	Silniční	Železniční	Ostatní
1990	16,82	41,14	1,47
1992	20,25	31,11	1,42
1993	25,26	25,14	1,25
1994	29,81	22,70	3,38
1995	32,50	25,50	3,54
1996	34,55	22,46	3,65
1997	40,64	20,97	2,86
1998	33,91	19,53	2,96
1999	36,97	16,71	2,74
2000	39,03	17,50	2,42
2001	40,26	16,88	2,39
2002	45,06	15,77	2,34
2003	46,57	15,86	2,37
2004	46,01	15,09	2,36
2005	43,45	14,87	3,09
2006	50,37	15,78	3,16
2007	48,14	16,30	3,02
2008	50,88	15,44	3,22
2009	44,96	12,79	2,82
2010	51,83	13,77	2,89
2011	54,83	14,31	2,67

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů Vývoj a skladba osobní a nákladní dopravy [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1587>

Tabulka č. 8 Podíl jednotlivých druhů nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech nákladní dopravy v České republice (v %)

Rok	Silniční	Železniční	Ostatní
1990	28,30	69,22	2,47
1992	38,37	58,94	2,69
1993	48,91	48,67	2,42
1994	53,33	40,61	6,06
1995	52,81	41,44	5,75
1996	56,96	37,03	6,02
1997	63,04	32,53	4,43
1998	60,13	34,63	5,24
1999	65,52	29,61	4,86
2000	66,21	29,68	4,11
2001	67,63	28,35	4,02
2002	71,33	24,97	3,70
2003	71,87	24,48	3,66
2004	72,50	23,78	3,72
2005	70,76	24,21	5,03
2006	72,67	22,77	4,56
2007	71,36	24,17	4,48
2008	73,17	22,20	4,62
2009	74,22	21,11	4,66
2010	75,67	20,10	4,22
2011	127,25	19,93	3,10

Pramen: Vlastní zpracování na základě údajů Vývoj a skladba osobní a nákladní dopravy [online].
[cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1587>

4.3 Základní informace o podniku

Firma s názvem FAST AND FURIOUS (F&F) byla založena v roce 2006 jako společnost s ručením omezeným (s. r. o.) se dvěma společníky. Jeden společník vložil do podniku nepeněžitý vklad v podobě dodávkového automobilu v hodnotě 140 000 Kč, druhý společník vložil do podniku peněžitý vklad v hodnotě 60 000 Kč. Tento vklad byl do společnosti vložen v hotovosti. Celkový počáteční základní kapitál činil 200 000 Kč. Podnik nemá žádné kapitálové účasti v jiných společnostech. Předmět činnosti podniku je vnitrostátní (tuzemská) autodoprava. Sídlo podniku se nachází v Královéhradeckém kraji. Příčinou vzniku společnosti byl významný růst objemu celkových přepravních výkonů a rozhodnutí obou společníků „postavit se na vlastní nohy“. Společníci začali provozovat autodopravní služby s jedním starším dodávkovým automobilem. V současné době sestává vozový park podniku ze dvou dodávkových vozů Mercedes-Benz Sprinter. Podnik je velmi dobře zaveden a provádí dopravu pro několik pravidelných zákazníků po České republice. Specializuje se na přepravu zásilek od minimálních rozměrů až do 3,5 tuny. Je zajištěna přeprava do 24 hodin po celé České republice. Podnik zaručuje spolehlivou přepravu postavenou především na velké variabilitě a spolehlivosti vozového parku. Řidiči jsou pravidelně proškolení. Na co nestačí kapacita dvou dodávkových vozů, firma využije v rámci spedice jiné prověřené dopravce, převážně specialisty na danou oblast nebo zapůjčí další automobil od společnosti Mercedes-Benz.

Protože požadavky zadavatelů se neustále zvyšují, potřebuje firma pořídit další dodávkový automobil. Tento dodávkový automobil pomůže operativněji zajistit požadavky zákazníků. Potřebná částka na nákup automobilu Mercedes-Benz činí 840 210 Kč bez DPH. Jasným rozhodnutím společníků firmy F&F je nákup dodávkového automobilu Mercedes-Benz SPRINTER od společnosti Mercedes-Benz, neboť společnost Mercedes-Benz nabízí k prodeji širokou paletu nových vozidel, ale také služebních, předváděcích a dalších málo použitých vozů. Společníci podniku F&F preferují nákup nového, neojetého automobilu. Tím pádem si mohou stanovit vzhled (délku, barvu) a vybavení automobilu podle své potřeby. Jelikož společníci firmy F&F nemají dostatečné peněžní prostředky, rozhodují se, jakých zdrojů financování využijí při nákupu nového automobilu Mercedes-Benz. Jednou z možností financování je využití nabídky financování leasingem od společnosti Mercedes-Benz.

Společnost Mercedes-Benz nabízí financování automobilu jednak pomocí operativního leasingu a také pomocí finančního leasingu. Jelikož společníci firmy F&F mají zájem stát se po ukončení leasingové smlouvy vlastníky vozu, je pro ně přijatelnější nabídka financování pomocí finančního leasingu.

Druhou možností firmy F&F je financování nákupu nového automobilu Mercedes-Benz pomocí bankovního úvěru od Komerční banky.

Strategie a cíle firmy F&F po zakoupení nového automobilu Mercedes-Benz jsou orientovány především na:

- vyšší efektivitu a ziskovost,
- poskytování služeb, které neustále vycházejí vstříc požadavkům zákazníka,
- uspokojování potřeb zákazníka,
- zvýšení podílu na trhu,
- rozšíření činnosti o mezinárodní dopravu,
- expanzi do evropských zemí,
- konkurenceschopnost,
- uplatňování nových řešení a inovací,
- získání certifikátu jakosti ISO 9001:2000 (informovat o kvalitě služeb).

Společníci firmy F&F hodlají postupně rozšířit služby o tzv. službu Dobírka do Evropských zemí. Jedná se o možnost platit dobírkou při doručení. Snahou je zjednodušit život a otevřít nové možnosti prodeje přes internet. Dobírka je velice oblíbeným způsobem platby. Zákazníci nemají v platbu platební kartou přímo na internetu velkou důvěru, a proto je placení za přepravené zboží v hotovosti velmi často využíváno.

Díky nové službě Dobírka budou moci české e-shopy zasílat své zboží i svým zákazníkům po celé Evropě. Pro zákazníky bude systém zasílání zásilek do zahraničí obdobný se zasíláním dobírek po České republice. Změna bude pouze v tom, že částka, která je vybrána u příjemce v některé zemi EU, musí být uvedena v jejich národních měnách. Tato služba je nejen velice efektivní, ale v porovnání s bankovními poplatky za mezinárodní platby také levnější.

Další část této práce bude věnována možnostem financování nákupu nového automobilu Mercedes-Benz a to pomocí finančního leasingu od společnosti Mercedes-Benz a pomocí bankovního úvěru od Komerční banky.

V tabulce č. 9 je možno vidět zvláštní vybavení automobilu, které firma F&F požaduje. U každé komponenty je stanovena cena v Kč bez DPH. Základní cena automobilu Mercedes-Benz činí 804 500 Kč bez DPH.

Tabulka č. 9 Zvláštní vybavení automobilu

Zvláštní vybavení	Cena bez DPH (v Kč)
Zesílená přední náprava	0
Dvoustupňové zadní pružiny	3 719
Tlumič kmitů pružin zadní nápravy	0
Zesílený stabilizátor zadní nápravy	5 579
Zesílený stabilizátor přední nápravy	3 433
Odkládací prostor nad kabinou řidiče (přístupný)	4 137
Tempomat	7 788
Klimatizace	46 064
Rozvod topení do prostoru pro cestující	1 266
Celoplošné kryty kol	1 460
Airbag spolujezdce	11 158
Airbag v opěradle řidiče	6 814
Okenní airbagy	16 063
Nástupní schůdek vzadu	4 006
Bez předmontáže pro rádio	-5 865
Determální skla	3 719
Odpčet sedadel v 1. řadě za řidičem	-20 000
Katalogová cena vozidla	893 841
Zákaznická sleva	53 631
Prodejní cena vozu bez DPH	840 210
DPH 21 %	176 444,10
Prodejní cena vozu včetně DPH	1 016 654,10

Pramen: Vlastní zpracování

V tabulce č. 10 je uvedena cena bez DPH, která činí 840 210 Kč. Částka 840 210 Kč již zahrnuje částku za zvláštní vybavení a také zákaznickou slevu (za předchozí nákup automobilu u společnosti Mercedes-Benz a za využívání služeb společnosti Mercedes-Benz). Prodejní cena včetně DPH činí 1 016 654,10 Kč.

Tabulka č. 10 Cena automobilu včetně DPH (v Kč)

Cena bez DPH	840 210,00
DPH 21 %	176 444,10
Cena včetně DPH	1 016 654,10

Pramen: Vlastní zpracování

4.4 Zdroje financování nákupu automobilu Mercedes-Benz

Mezi nejčastěji využívané formy financování dlouhodobého majetku cizím kapitálem patří leasing a úvěr. Výběr té které varianty financování je třeba pečlivě zvážit, neboť zvolený způsob financování má dlouhodobé dopady do nákladů firmy, na jejich daňovou uznatelnost a tím pádem i daňové zatížení podniku. Faktory, které hrají při rozhodování mezi leasingovým a úvěrovým financováním velkou roli, patří leasingové navýšení, výše úrokových, daňových a odpisových sazeb, a v neposlední řadě i celková dostupnost a administrativní náročnost celé operace.

4.4.1 Nabídka leasingu od společnosti Mercedes-Benz

Společnost Mercedes-Benz nabízí firmě F&F financování automobilu Mercedes-Benz za následujících podmínek:

Počet splátek: 1 – 60

Doba pronájmu: 5 let

Tabulka č. 11 zobrazuje nabídku leasingu od společnosti Mercedes-Benz, která je navržena pro firmu F&F. Společníci firmy F&F se mohou rozhodnou jakou akontací (první splátku) si zvolí. Akontace je stanovena od 0 – 60 %. Uvedeno je i peněžní vyjádření akontace a DPH z akontace. Zůstatková hodnota bez DPH zobrazuje odkupní cenu, tato částka bývá hrazena po ukončení leasingové smlouvy, poté přechází předmět leasingu do vlastnictví nájemce. Dle procent stanovených společností Mercedes-Benz se také odvíjí měsíční leasingové splátky bez DPH (s navýšením – úrokem), ke kterým je přičteno DPH.

Tabulka č. 11 Nabídka leasingu od společnosti Mercedes-Benz

Akontace bez DPH		DPH z akontace (v Kč)	Zůstatková hodnota bez DPH (v Kč)	Leasingová splátka bez volitelných služeb (v Kč)		
Kč	%			bez DPH	DPH	Celkem
0,00	0	0,00	1000,00	17 103,60	3 591,76	20 695,37
84 021,00	10	16 804,00	1000,00	15 391,90	3 232,30	18 624,20
168 042,00	20	33 608,00	1000,00	13 680,20	2 872,84	16 553,04
252 063,00	30	50 413,00	1000,00	11 968,50	2 213,39	14 181,89
336 084,00	40	67 217,00	1000,00	10 256,80	2 153,93	12 410,73
420 105,00	50	84 021,00	1000,00	8 545,10	1 794,47	10 339,57
504 126,00	60	100 825,00	1000,00	6 833,40	1 435,01	8 268,41

Pramen: Vlastní zpracování

Kromě nabízené akontace a leasingových splátek je možno si k leasingu přidat i další volitelné služby, mezi něž patří havarijní pojištění a ostatní pojištění. Jako ostatní pojištění je myšleno povinné ručení. Od toho se poté odvíjí měsíční leasingová splátka. V peněžním vyjádření zobrazuje volitelné služby tabulka č. 12. Součástí tabulky č. 12 je leasingová splátka, která je (oproti leasingové splátce v tabulce č. 11) navýšena o volitelné služby.

Tabulka č. 12 Volitelné služby (v Kč)

Volitelné služby		Leasingová splátka bez DPH
Havarijní pojištění	Ostatní pojištění	
1 961,00	800,00	19 864,60
1 961,00	800,00	18 152,90
1 961,00	800,00	16 441,20
1 961,00	800,00	14 729,50
1 961,00	800,00	13 017,80
1 961,00	800,00	11 306,10
1 961,00	800,00	9 594,40

Pramen: Vlastní zpracování

Společník firmy F&F už v minulosti u společnosti Mercedes-Benz zakoupil jeden dodávkový automobil a firma F&F od svého vzniku využívá služeb společnosti Mercedes-Benz. Mnohokrát byly zapůjčeny automobily z půjčovny Mercedes-Benz. Podnik F&F také využívá servisních služeb společnosti Mercedes-Benz a odebírá od společnosti náhradní díly. Za tuto stálost a věrnost u společnosti Mercedes-Benz byl společníkům firmy F&F nabídnut leasing s 0 % akontací (první splátkou) a měsíční splátkou 19 864,60 Kč bez DPH, jak lze vidět v tabulce č. 11.

Pro přesnost a srozumitelnost je v tabulkách č. 13 a č. 14 vyfiltrována pro firmu F&F nejvýhodnější leasingová nabídka s 0 % akontací a leasingovou splátkou (včetně volitelných služeb) 19 864,60 Kč bez DPH.

Tabulka č. 13 Zvolená leasingová nabídka bez volitelných služeb

Akontace bez DPH		DPH z akontace (v Kč)	Zůstatková hodnota bez DPH (v Kč)	Leasingová splátka bez volitelných služeb (v Kč)		
Kč	%			bez DPH	DPH	Celkem
0,00	0	0,00	1000,00	17 103,60	3 591,76	20 695,37

Pramen: Vlastní zpracování

Tabulka č. 14 Zvolená leasingová nabídka včetně volitelných služeb (v Kč)

Volitelné služby		Leasingová splátka bez DPH	Leasingová splátka včetně DPH
Havarijní pojištění	Ostatní pojištění		
1 961,00	800,00	19 864,60	23 456,37

Pramen: Vlastní zpracování

V další části této práce je vyčíslen bankovní úvěr poskytnutý Komerční bankou.

4.4.2 Nabídka od Komerční banky

Klient a banka se dohodli na výši úvěru 1 016 654,10 Kč. Klient použije úvěr výhradně na profinancování potřeb vyplývajících z podnikatelské činnosti klienta. Čerpání úvěru bude jednorázově. Po dobu splácení bude technický průkaz uložen u úvěrující společnosti. Automobil bude sloužit jako zástava úvěru.

Banka nabízí firmě F&F úvěr za následujících podmínek:

Splatnost úvěru: 5 let

Roční úroková sazba: 8 % ročně (p.a.)

Jednotlivé roční splátky úvěru a úroky plynoucí z úvěru jsou vyčísleny v tabulce č. 15. Roční splátka bankovního úvěru činí 254 627,56 Kč bez DPH, v přepočtu na jeden měsíc činí měsíční splátka bankovního úvěru 21 218,96 Kč bez DPH.

Tabulka č. 15 Výpočet ročních splátek a úroků bankovního úvěru (v Kč)

Pořadí splátky	Splátka bez DPH	Úmor	Úrok	Nesplaceno
0.	X	X	X	1 016 654,10 Kč
1.	254 627,56	173 295,25	81 332,33	843 358,84
2.	254 627,56	187 158,86	67 468,73	656 199,97
3.	254 627,56	202 131,58	52 496,00	454 068,39
4.	254 627,56	218 302,11	36 325,47	235 766,28
5.	254 627,56	235 766,28	18 861,31	0
Σ	1 273 137,8	1 016 654,08	256 483,84	X

Pramen: Vlastní zpracování

Aby mohl být automobil uveden do provozu, je zapotřebí automobil pojistit. V České republice je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, tzv. povinné ručení, povinné pro každého majitele vozidla. Povinné ručení je pojištění, které slouží k pokrytí škod, jež způsobí provozovatel vozidla někomu jinému. Na rozdíl od leasingu, kde je v měsíčních splátkách zahrnuto povinné ručení i havarijní pojištění, u bankovního úvěru tomu tak není.

V další části této práce je porovnání a kalkulace ceny povinného ručení a havarijního pojištění pro firmu F&F, dle porovnání pojišťoven online na stránkách www.top-pojisteni.cz.

Pro výpočet pojistné částky musely být zadány vstupní data uvedena v tabulce č. 16.

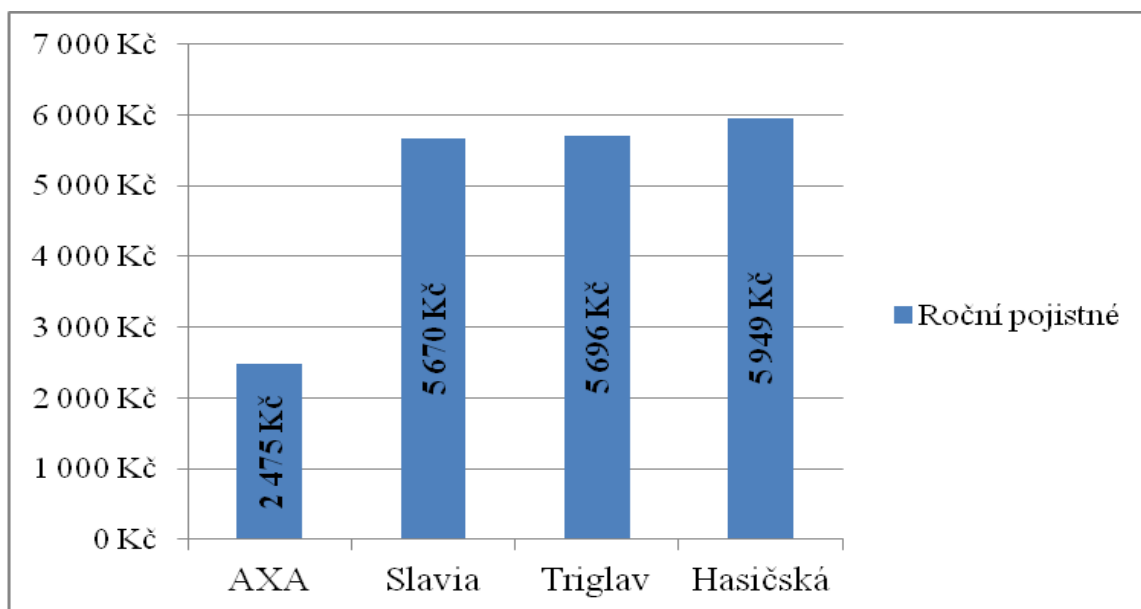
Tabulka č. 16 Vstupní data pro výpočet pojistné částky povinného ručení

Vozidlo (v kg)	nákladní a ostatní automobily do 3500
Objem (v cm ³)	2 148
Výkon motoru (v kW)	80
Hmotnost (v kg)	3 500
Subjekt	právnícká osoba
Způsob použití vozidla	běžný provoz
Frekvence platby	roční

Pramen: Vlastní zpracování

Na základě vstupních dat jsou navrhovány pojišťovny: AXA, Slavia, Triglav a Hasičská pojišťovna. Roční platby pojistného vybraných pojišťoven jsou uvedeny v grafu č. 4.

Graf č. 4 Povinné ručení u vybraných pojišťoven

Pramen: Vlastní zpracování

Nejvýhodnější povinné ručení nabízí pojišťovna AXA. U této pojišťovny činí roční platba povinného ručení 2 475 Kč.

Povinné ručení je doplněno o havarijní pojištění. Pro výpočet pojistného musely být vstupní data (viz tabulka č. 16) doplněny o údaje, které jsou popsány v tabulce č. 17.

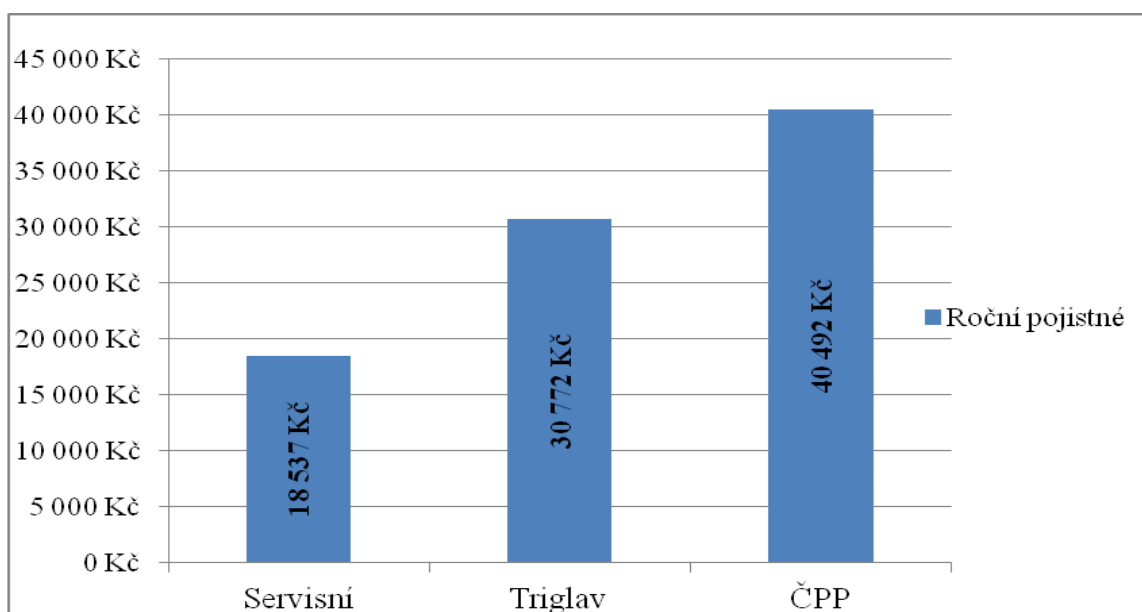
Tabulka č. 17 Doplnující údaje pro výpočet pojistné částky havarijního pojištění

Značka/model	MERCEDES-BENZ / Sprinter 311 CDI/K
Pojistná částka (v Kč)	840 210
Pojištěná rizika	všechna rizika
Spoluúčast (v Kč)	10% / 10.000,-
Zabezpečení vozidla	imobilizér s blokováním funkcí motoru
Frekvence platby	roční

Pramen: Vlastní zpracování

Nyní jsou navrhovány pojišťovny: Servisní, Triglav pojišťovna a Česká podnikatelská pojišťovna. Roční platby pojistného vybraných pojišťoven jsou uvedeny v grafu č. 5.

Graf č. 5 Havarijní pojištění u vybraných pojišťoven

Pramen: Vlastní zpracování

Nejvýhodnější havarijní pojištění nabízí Servisní pojišťovna. U této pojišťovny činí roční pojistné 18 537 Kč.

Nyní jsou k dispozici potřebné údaje pro kompletní vyčíslení celkových ročních nákladů na pořízení automobilu pomocí bankovního úvěru. Celkové roční náklady na pořízení automobilu pomocí bankovního úvěru jsou promítnuty v tabulce č. 18.

Tabulka č. 18 Celkové roční náklady na pořízení automobilu pomocí bankovního úvěru (v Kč)

Roční splátka bankovního úvěru	254 627,56
Povinné ručení	2 475
Havarijní pojištění (roční)	18 537
Celkem	275 639,56

Pramen: Vlastní zpracování

4.5 Výhody a nevýhody úvěru a leasingu

Jednou z výhod při financování automobilu bankovním úvěrem je zápis klienta do technického průkazu jako majitele vozidla. Klient si může zvolit libovolnou dobu splácení úvěru. Při sjednání individuální pojistky lze uplatnit i bonusy u povinného ručení. Nezanedbatelná výhoda bankovního úvěru spočívá v tom, že podnik, který prostřednictvím bankovního úvěru pořizuje majetek, má možnost odpisování pořizovaného majetku. Hospodářský výsledek ovlivňují nejen odpisy, ale i nákladové úroky, které vyplývají z čerpání úvěru.

Značnou nevýhodou bankovního úvěru je komplikovaná administrativa a zdlouhavý schvalovací proces, který předchází získání finančních prostředků touto formou financování. Dalším nepříjemným faktorem je skutečnost, že banky většinou požadují ručení, např. ve formě zástavy movité věci nebo nemovitého majetku.

Dostupnějším zdrojem financování je leasing, jelikož leasingová společnost podléhá nižšímu riziku než banka, protože předmět leasingu je po celou dobu ve vlastnictví leasingové společnosti. Vyřízení leasingové smlouvy bývá rychlejší než získání bankovního úvěru. Platbu leasingových splátek si nájemce může přizpůsobit podle svých možností. Nájemce si může snížit základ daně o výši leasingových splátek.

Nevýhodou leasingu je, že po celou dobu pronájmu patří daný produkt leasingové společnosti. Nelze uplatnit bonusy z povinného ručení. Vysoké náklady v podobě leasingových splátek značně převyšují pořizovací cenu předmětu.

4.6 Analýza financování prostřednictvím úvěru a leasingu

Financování prostřednictvím úvěru a leasingu má několik podobných prvků. Při obou variantách financování se fakticky zvyšuje zadlužení podniku, u obou se podnik zavazuje platit pravidelně splátky zahrnující část pořizovací ceny předmětu (úmor) a úrok.

Z úvěrového financování vyplývají pro dlužníka následující výdaje:

- splátka poskytnutého úvěru,
- platba úroků.

Z leasingového financování vyplývají následující výdaje:

- platba akontace, která je placena na počátku leasingu (v tomto případě nulová),
- pravidelné leasingové splátky,
- platba zůstatkové ceny při ukončení leasingu a zakoupení najaté věci.

Z výpočtů finančního leasingu a bankovního úvěru lze říci, že v peněžním vyjádření mezi roční splátkou finančního leasingu, která je 238 375,20 Kč a roční splátkou bankovního úvěru, která je 254 627,56 Kč činí rozdíl 16 252,36 Kč. Pokud se tedy při porovnání výhodnosti finančního leasingu a bankovního úvěru vezme v úvahu ukazatel ceny, jeví se v tomto případě jako zdroj financování výhodněji finanční leasing.

Při rozhodování mezi financováním úvěrem a leasingem s ohledem na jejich ekonomickou výhodnost existuje více modelových postupů. Ať se použije jakýkoli přístup, měl by zohledňovat alespoň následující faktory, jako jsou např. daňové aspekty – odpisový, úrokový a leasingový daňový štít (daňové úspory), odpisové sazby a zvolený způsob odepisování, faktor času, vyjádřený zvolenou diskontní sazbou pro aktualizaci výdajů spojených s úvěrem či leasingem.

Jako první kritérium při porovnání úvěrového a leasingového financování využijeme možnost daňových úspor, která je u jednotlivých forem odlišná. Vycházíme z těchto podmínek:

Požadavky banky:

splatnost úvěru 5 let

roční úroková sazba 8 %

Podmínky leasingové společnosti Mercedes-Benz

základní doba pronájmu 5 let

0 % akontace, roční splátka 238 375,20 Kč

odpisy provádí leasingová společnost

odkupní cena automobilu 1 000 Kč

V tabulce č. 19 jsou vyčísleny jednotlivé náklady spojené s pořízením automobilu Mercedes-Benz. Tabulka zahrnuje jednak náklady spojené s financováním prostřednictvím úvěru a také náklady spojené s financováním prostřednictvím leasingu.

Tabulka č. 19 Náklady spojené s pořízením automobilu Mercedes-Benz (v Kč)

Rok	Nákup na úvěr			Leasing	Rozdíl
	Úmor	Úrok	Celkem		úvěr - leasing
1.	173 295,25	81 332,33	254 627,56	238 375,20	16 252,36
2.	187 158,86	67 468,73	254 627,56	238 375,20	16 252,36
3.	202 131,58	52 496,00	254 627,56	238 375,20	16 252,36
4.	218 302,11	36 325,47	254 627,56	238 375,20	16 252,36
5.	235 766,28	18 861,31	254 627,56	239 375,20	15 252,36
Σ	1 016 654,08	256 483,84	1 273 137,8	1 192 876,00	80 261,80

Pramen: Vlastní zpracování

Pořizovací cena automobilu je 1 016 654,10 Kč. Automobil je podle zákona o dani z příjmů zařazen do 2. odpisové skupiny (doba odepisování 5 let). Roční odpisová sazba při rovnoměrném odpisování je v prvním roce 11 %, v dalších letech 22,25 %. Při zrychleném odpisování je koeficient pro první rok 5 a pro další roky odpisování 6. Sazba daně z příjmů je po celou dobu uvažována ve výši 19 %. V tabulce č. 20 jsou v jednotlivých letech vyčísleny odpisy rovnoměrným způsobem odpisování a zrychleným způsobem odpisování. Jak lze vidět v tabulce č. 20, pro firmu F&F je výhodnější zrychlený způsob odpisování automobilu, neboť může uplatnit v prvních letech do daňových výdajů formou odpisů vyšší část vstupní ceny. Celková výše odpisů je daňovým nákladem, o který si může firma F&F snížit daňový základ.

Tabulka č. 20 Odpisování automobilu Mercedes-Benz (v Kč)

Rok	Rovnoměrné	Zrychlené
1.	111 831,95	203 330,82
2.	226 205,54	325 329,31
3.	226 205,54	243 996,99
4.	226 205,54	162 664,65
5.	226 205,54	81 332,33
Σ	1 016 654,10	1 016 654,10

Pramen: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 21 je patrné, že v prvním roce hradí firma F&F nejvyšší úrok 81 332,33 Kč a do odpisu může zařadit částku 203 330,82 Kč. Další hrazené úroky mají klesající tendenci. Hodnoty odpisů pro následující čtyři roky také klesají. Při pořízení automobilu prostřednictvím úvěru činí úspora na dani 241 896,21 Kč.

Tabulka č. 21 Úspora na dani při pořízení automobilu prostřednictvím úvěru (v Kč)

Rok	Odpis	Úrok	Celkem	Úspora na dani
1.	203 330,82	81 332,33	284 663,15	54 086,00
2.	325 329,31	67 468,73	392 798,04	74 631,63
3.	243 996,99	52 496,00	296 492,99	56 333,67
4.	162 664,65	36 325,47	198 990,12	37 808,12
5.	81 332,33	18 861,31	100 193,64	19 036,79
Σ	1 016 654,10	256 483,84	1 273 137,94	241 896,21

Pramen: Vlastní zpracování

Výše leasingové splátky je vyčíslena v tabulce č. 22. Leasingová splátka je po čtyři roky fixní a činí 238 375,20 Kč. V posledním roce splácení je splátka navýšena o 1 000 Kč (odkupní cena). Firma F&F při pořízení automobilu prostřednictvím leasingu využívá výhodu daňové úspory pro snížení nákladů na pořízení automobilu jako hlavní výhody leasingu. Do daňově uznatelných nákladů započítá výši hrazeného nájemného. Z této výše se pak vypočte daňová úspora. Při pořízení automobilu prostřednictvím leasingu činí úspora na dani 226 646,44 Kč. Je patrné, že navýšení poslední splátky o 1 000 Kč má vliv na výši daňové úspory.

Tabulka č. 22 Úspora na dani při pořízení automobilu prostřednictvím leasingu (v Kč)

Rok	Leasing				Úspora na dani
	Leasingová splátka	Odpis	Celkem	Úspora na dani	úvěr - leasing
1.	238 375,20	-	238 375,20	45 291,29	8 794,71
2.	238 375,20	-	238 375,20	45 291,29	29 340,34
3.	238 375,20	-	238 375,20	45 291,29	11 042,38
4.	238 375,20	-	238 375,20	45 291,29	-7 483,17
5.	239 375,20	-	239 375,20	45 481,29	-26 444,50
Σ	1 192 876,00	-	1 192 876,00	226 646,44	15 249,77

Pramen: Vlastní zpracování

Při komparaci jednotlivých daňových úspor úvěru a leasingu vychází lepší celkové hodnocení ve prospěch úvěru, přestože ve čtvrtém a pátém roce jsou daňové úspory výhodnější pro leasing. Celková suma daňové úspory u úvěru činí 241 896,21 Kč, u leasingu činí celková suma daňové úspory 226 646,44 Kč. Celková suma za pět let splácení je výhodnější pro pořízení automobilu prostřednictvím úvěru. Rozdíl celkových sum daňové úspory činí 15 249,77 Kč.

V tabulce č. 23 je uvedena celková skutečná hodnota výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím úvěru. Hodnota celkových skutečných výdajů u úvěru činí 1 031 241,59 Kč.

Tabulka č. 23 Celková skutečná hodnota výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím úvěru (v Kč)

Rok	Nákup na úvěr		
	Náklady na pořízení	Úspora na dani	Skutečné výdaje
1.	254 627,56	54 086,00	200 541,56
2.	254 627,56	74 631,63	179 995,93
3.	254 627,56	56 333,67	198 293,89
4.	254 627,56	37 808,12	216 819,44
5.	254 627,56	19 036,79	235 590,77
Σ	1 273 137,8	241 896,21	1 031 241,59

Pramen: Vlastní zpracování

V tabulce č. 24 je uvedena celková skutečná hodnota výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím leasingu. Hodnota celkových skutečných výdajů u leasingu činí 966 229,55 Kč. Oproti předchozím výsledkům, kde nebyl brán v úvahu dopad na daňové zatížení podniku, jsou nyní skutečné výdaje nižší jak u úvěru, tak u leasingu. Z pohledu skutečných výdajů spojených s pořízením automobilu vychází výhodněji leasing jako zdroj financování.

Tabulka č. 24 Celková skutečná hodnota výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím leasingu (v Kč)

Rok	Leasing		
	Náklady na pořízení	Úspora na dani	Skutečné výdaje
1.	238 375,20	45 291,29	193 083,91
2.	238 375,20	45 291,29	193 083,91
3.	238 375,20	45 291,29	193 083,91
4.	238 375,20	45 291,29	193 083,91
5.	239 375,20	45 481,29	193 893,91
Σ	1 192 876,00	226 646,45	966 229,55

Pramen: Vlastní zpracování

Rozdíl mezi celkovými skutečnými hodnotami výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím úvěru a leasingu činí 65 012,04 Kč, jak lze vidět v tabulce č. 25.

Tabulka č. 25 Rozdíl skutečných výdajů úvěru a leasingu (v Kč)

Rok	Úvěr	Leasing	Rozdíl
	Skutečné výdaje	Skutečné výdaje	úvěr - leasing
1.	200 541,56	193 083,91	7 457,65
2.	179 995,93	193 083,91	-13 087,98
3.	198 293,89	193 083,91	5 209,98
4.	216 819,44	193 083,91	23 735,53
5.	235 590,77	193 893,91	41 696,86
Σ	1 031 241,59	966 229,55	65 012,04

Pramen: Vlastní zpracování

Vedle kritéria daňové úspory je nutno brát v úvahu při rozhodování mezi financováním majetku prostřednictvím úvěru nebo leasingu kritérium současné hodnoty. V tabulce č. 26 je vyčíslena současná hodnota rozdílu skutečné hodnoty výdajů spojených s pořízením automobilu na úvěr a leasing. Pro diskontování je použita úroková sazba z úvěru od Komerční banky, a to 8 % p.a., upravená o vliv daně z příjmů. Sazba daně z příjmů právnických osob činí pro rok 2013 19 %. Diskontní faktor (odúročitel) je vypočten na základě tohoto vzorce:

$$\frac{1}{(1+i)^n},$$

kde

$$i = 8 \cdot (1 - 0,19) = 6,48 \, \%.$$

Současná hodnota rozdílu skutečných výdajů spojených s pořízením automobilu na úvěr a leasing činí 48 702,21 Kč.

Tabulka č. 26 Současná hodnota rozdílu skutečné hodnoty výdajů spojených s pořízením automobilu na úvěr a leasing (v Kč)

Rok	Rozdíl celkových skutečných hodnot výdajů	Odúročitel	Současná hodnota rozdílu výdajů
	úvěr - leasing		
1.	7 457,65	0,939143501	7 003,80
2.	-13 087,98	0,881990515	-11 543,47
3.	5 209,98	0,82831566	4 315,51
4.	23 735,53	0,777907269	18 464,04
5.	41 696,86	0,730566556	30 462,33
Σ	65 012,04		48 702,21

Pramen: Vlastní zpracování

Ačkoli při komparaci jednotlivých daňových úspor úvěru a leasingu vychází lepší hodnocení ve prospěch úvěru, rozhodujícím ukazatelem při porovnávání výhodnosti financování prostřednictvím úvěru a leasingu je skutečná hodnota výdajů.

Z dosažených výsledků je známo, že skutečná hodnota výdajů při financování prostřednictvím leasingu činí 966 229,55 Kč, při financování prostřednictvím úvěru činí skutečná hodnota 1 031 241,59 Kč. Rozdíl mezi skutečnou hodnotou výdajů při financování automobilu prostřednictvím leasingu a úvěru činí 65 012,04 Kč. Po přepočtu tohoto rozdílu na současnou hodnotu vychází financování prostřednictvím úvěru draž o 48 702,21 Kč než financování prostřednictvím leasingu. Na základě provedených výpočtů bylo zjištěno, že leasingové financování je v případě firmy F&F výhodnější než úvěrové financování.

5 Závěr

Činnost každého podniku je od okamžiku jeho vzniku až do okamžiku zániku spojena v tržní ekonomice s penězi a jejich pohybem. Peníze hrají pro podnik nezastupitelnou úlohu. Podnikatel potřebuje peníze při založení podniku, aby za ně mohl nakoupit potřebné vstupy, v průběhu činnosti zabezpečuje soustavnost, plynulost a snaží se o rozšíření firemní činnosti.

Financování je významnou průřezovou činností spojující všechny věcně specializované aktivity probíhající v podniku. Financování je činnost směřující k opatření kapitálu a jeho užití ke splnění podnikových cílů. V současné době nejsou podniky odkázány pouze na využívání vlastního kapitálu, ale mají na výběr i z mnoha externích zdrojů financování, které umožní každému podniku rozsáhlejší a dynamičtější rozvoj. Výběr správných zdrojů financování pro podnik je velmi důležitý a má významný vliv na fungování podniku.

Cílem práce bylo nalézt pro firmu F&F a její plánovanou investici nejvýhodnější zdroj financování. Ke splnění tohoto cíle bylo nejdříve nutné obeznámit se s velkou řadou možností financování a porozumět teoretickým charakteristikám a jejich využití v praxi.

Investiční akce se týká nákupu dodávkového automobilu Mercedes-Benz pro firmu F&F, která působí v sektoru dopravy a poskytuje autodopravní služby. V práci jsou analyzovány možnosti financování pomocí finančního leasingu od společnosti Mercedes-Benz na jedné straně a úvěru od Komerční banky na straně druhé.

Na základě provedených výpočtů je porovnáno financování za využití leasingu od společnosti Mercedes-Benz a úvěru od Komerční banky a navržen nejvýhodnější způsob financování automobilu Mercedes-Benz.

Vzhledem ke stanoveným podmínkám se nakonec ukázalo jako nejvýhodnější zdroj financování leasing od společnosti Mercedes-Benz, který je také firmě F&F doporučen jako nejvýhodnější zdroj financování automobilu, protože skutečná hodnota výdajů při financování prostřednictvím leasingu je nižší než skutečná hodnota výdajů při financování prostřednictvím úvěru.

Tato práce přinesla firmě F&F analýzu vhodných a méně vhodných zdrojů financování konkrétní plánované investice a kompletní a jasný materiál zabývající se jednotlivými zdroji financování s přihlédnutím k předem stanoveným kritériím.

6 Seznam použité literatury

Monografie a knižní publikace

CASE, Karl E; FAIR, Ray C. *Principles of microeconomics*. 3rd ed. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall, 1994. 603 p. ISBN 0-13-727033-X.

ČECHOVÁ, Alena. *Manažerské účetnictví*. 2. aktualizované vyd. Brno : Computer Press, a. s., 2011. 194 s. ISBN 978-80-251-2831-2.

DOLEJŠOVÁ, Miroslava. *Zdroje financování malých a středních podniků*. 1. vyd. Bučovice : Martin Stříž, 2008. 74 s. ISBN 978-80-87106-17-4.

HARRIS, Neil. *European business*. 2nd ed. Houndmills : Macmillan, 1999. 348 p. ISBN 0-333-75407-7.

HRDÝ, Milan; KLABEČEK, Karel. *Finance podniku-Studijní text pro distanční studium*. 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2002. 180 s. ISBN 80-7082-865-X.

KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7380-174-8.

KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. aktualizované vyd. Praha : Bova Polygon, 2005. 418 s. ISBN 80-7273-118-1.

PLHOŇOVÁ, Věra. *Základy podnikání malých a středních firem*. 1. vyd. Znojmo : Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo. spol. s r. o., 2011. 122 s. ISBN 978-80-87314-17-3.

RADOVÁ, Jarmila; DVOŘÁK, Petr; MÁLEK, Jiří. *Finanční matematika pro každého*. 7. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, a. s. 2009. 296 s. ISBN 978-80-247-3291-6.

SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 3. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7.

SYNEK, Miloslav; KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Podniková ekonomika*. 5. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 978-80-7400-336-3.

VEBER, Jaromír; SRPOVÁ, Jitka a kol. *Podnikání malé a střední firmy*. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 320 s. ISBN 978-80-247-2409-6.

VOJÍK, Vladimír. *Specifika podnikání malých a středních podniků v tuzemsku a zahraničí*. 1. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2010. 276 s. ISBN 978-80-7357-534-2.

WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1. vyd. Ostrava : Sagit, 1999. 336 s. ISBN 80-7208-106-3.

WÖHE, Günter; KISLINGEROVÁ, Eva. *Úvod do podnikového hospodářství*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2007. 928 s. ISBN 978-80-7179-897-2.

Články v odborných periodících

Roste zájem o operativní leasing. Moderní řízení, 2012, roč. 47, č. 9.

TAPŠÍKOVÁ, Jiřina. *Nebankovní trh opěr rostl. Top finance*, 2012, roč. 5, č. 13.

Použité a citované webové stránky

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ. *Nová definice malých a středních podniků-uživatelská příručka a vzor prohlášení*. [online]. [cit 2012-08-10]. <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_cs.pdf>.

VÝVOJ A SKLADBA OSOBNÍ A NÁKLADNÍ DOPRAVY [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1587>

Ostatní zdroje

Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Kritéria pro vymezení podniků podle velikosti	12
Tabulka č. 2 SWOT analýza malých a středních podniků v České republice	14
Tabulka č. 3 Zatřídění hmotného majetku do odpisových skupin	28
Tabulka č. 4 Porovnání nejběžnějších dluhových nástrojů financování	34
Tabulka č. 5 SWOT analýza přepravní dopravy	36
Tabulka č. 6 Průměrná cena nafty	39
Tabulka č. 7 Přepravní výkony nákladní dopravy dle jednotlivých druhů nákladní dopravy v České republice (v mld. tkm)	41
Tabulka č. 8 Podíl jednotlivých druhů nákladní dopravy na celkových přepravních výkonech nákladní dopravy v České republice (v %)	42
Tabulka č. 9 Zvláštní vybavení automobilu	45
Tabulka č. 10 Cena automobilu včetně DPH (v Kč)	46
Tabulka č. 11 Nabídka leasingu od společnosti Mercedes-Benz	47
Tabulka č. 12 Volitelné služby (v Kč)	48
Tabulka č. 13 Zvolená leasingová nabídka bez volitelných služeb	49
Tabulka č. 14 Zvolená leasingová nabídka včetně volitelných služeb (v Kč)	49
Tabulka č. 15 Výpočet ročních splátek a úroků bankovního úvěru (v Kč)	50
Tabulka č. 16 Vstupní data pro výpočet pojistné částky povinného ručení	51
Tabulka č. 17 Doplnující údaje pro výpočet pojistné částky havarijního pojištění	52
Tabulka č. 18 Celkové roční náklady na pořízení automobilu pomocí bankovního úvěru (v Kč)	53
Tabulka č. 19 Náklady spojené s pořízením automobilu Mercedes-Benz (v Kč)	56
Tabulka č. 20 Odpisování automobilu Mercedes-Benz (v Kč)	57
Tabulka č. 21 Úspora na dani při pořízení automobilu prostřednictvím úvěru (v Kč)	57
Tabulka č. 22 Úspora na dani při pořízení automobilu prostřednictvím leasingu (v Kč)	58
Tabulka č. 23 Celková skutečná hodnota výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím úvěru (v Kč)	59
Tabulka č. 24 Celková skutečná hodnota výdajů spojených s pořízením automobilu prostřednictvím leasingu (v Kč)	60
Tabulka č. 25 Rozdíl skutečných výdajů úvěru a leasingu (v Kč)	60
Tabulka č. 26 Současná hodnota rozdílu skutečné hodnoty výdajů spojených s pořízením	61

Seznam grafů

Graf č. 1 Zaměření leasingu movitých předmětů v České republice v 1. pololetí 2012 podle komodit	31
Graf č. 2 Vývoj faktoringových obchodů v letech 2007-2011 (v mld. Kč).....	32
Graf č. 3 Převážné výkony nákladní dopravy dle jednotlivých druhů nákladní dopravy v České republice (v mld. tkm).....	40
Graf č. 4 Povinné ručení u vybraných pojišťoven	51
Graf č. 5 Havarijní pojištění u vybraných pojišťoven	52

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Rozvaha	16
Obrázek č. 2 Struktura financování podniku	18

Seznam příloh

Příloha č. 1 Splátkový kalendář (v Kč).....	69
---	----

7 Přílohy

Příloha č. 1 Splátkový kalendář (v Kč)

Splátkový kalendář					
Datum	Základ daně	DPH 21 %	Splátka včetně DPH	Volitelné služby	K úhradě
1.4.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.5.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.6.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.7.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.8.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.9.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.10.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.11.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.12.2013	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.1.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.2.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.3.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.4.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.5.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.6.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.7.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.8.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.9.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.10.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.11.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.12.2014	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.1.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.2.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.3.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.4.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.5.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.6.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.7.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.8.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.9.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.10.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37

1.11.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.12.2015	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.1.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.2.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.3.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.4.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.5.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.6.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.7.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.8.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.9.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.10.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.11.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.12.2016	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.1.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.2.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.3.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.4.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.5.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.6.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.7.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.8.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.9.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.10.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.11.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.12.2017	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.1.2018	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.2.2018	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
1.3.2018	17 103,60	3 591,76	20 695,37	2 761,00	23 456,37
Zůstatková hodnota:	1 000,00	210,00	1 210,00	0,00	1 210,00
Sumy:	1 027 216,60	215 715,60	1 242 932 020,00	165 660,00	1 408 592,20

Pramen: Vlastní zpracování